

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
Slovenskej republiky

Ročník XVII, jún 2013

ISSN 1338-8010

Zelenina

Situačná a výhľadová správa k 31.12.2012

VÚEPP

Trenčianska 55, 824 80 Bratislava

Tel. číslo: ++421/2/58243 225

E-mail: vuepp@vuepp

URL <http://www.vuepp.sk>

MPRV SR

Dobrovičova 12

Bratislava 812 66

Autor:

Ing. Eva MERA VÁ

Odborný garant za MPRV SR:

RNDr. Mária POHANKOVÁ

Zdroje informácií:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Ministerstwo rolnictwa i rozwoju wsi PR

Ministerstvo zemědělství ČR

Pôdohospodárska platobná agentúra SR

Slovenský konzervárenský zväz

Slovenská zeleninárska únia

Štatistický úrad SR

Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor

**VÚEPP Bratislava
ISSN 1338-8010**

OBSAH	strana
ÚVOD	5
SÚHRN	5
1 Regulačná a podporná politika	6
<i>1.1 Colné opatrenia</i>	<i>6</i>
<i>1.2 Licenčná politika</i>	<i>6</i>
<i>1.3 Dotačná politika</i>	<i>6</i>
<i>A Štátna pomoc.....</i>	<i>6</i>
<i>B Priame platby.....</i>	<i>7</i>
<i>C Program rozvoja vidieka.....</i>	<i>8</i>
<i>D Spoločná organizácia trhu v sektore ovocie a zelenina.....</i>	<i>11</i>
<i>E Ostatné podpory v rámci dotačnej politiky.....</i>	<i>17</i>
2. Situácia na trhu v SR.....	17
<i>2.1 Plochy a produkcia zeleniny</i>	<i>18</i>
<i>2.2 Spotreba zeleniny</i>	<i>25</i>
<i>2.3 Spracovanie zeleniny</i>	<i>26</i>
<i>2.4 Kontroly</i>	<i>27</i>
<i>2.4.1 Kontrola zhody ovocia a zeleniny s obchodnými normami.....</i>	<i>27</i>
<i>2.4.2 Kontrola zdravotnej bezpečnosti čerstvého ovocia, zeleniny.....</i>	<i>30</i>
<i>2.5 Ceny zeleniny</i>	<i>31</i>
<i>2.6 Zahraničný obchod so zeleninou</i>	<i>33</i>
<i>2.6.1 Zahraničný obchod SR so všetkými krajinami spolu.....</i>	<i>33</i>
<i>2.6.2 Zahraničný obchod SR s EÚ.....</i>	<i>37</i>

PRÍLOHY

Zoznam použitých skratiek

AEP	Agroenvironmentálne platby
čl.	článok
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
EK	Európska komisia
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EÚ	Európska Únia
ES	Európske spoločenstvo
GAEC	Good Agricultural and Environmental Conditions
ha	hektár
kg	kilogram
MJ	Merná jednotka
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MRRW	Ministerstwo rolnictwa i rozwoju wsi
NK	nariadenie Komisie
NR	nariadenie Rady
NV	nariadenie vlády
PP	priame platby
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Plán rozvoja vidieka
SAPS	Single Area Payment Scheme
SFS	School Fruit Scheme (Program školské ovocie)
Sk, SKK	slovenská koruna
SKZ	Slovenský konzervárenský zväz
SOPT	Spoločná organizácia poľnohospodárskych trhov
SP	Spracovateľský podnik
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠVPS SR	Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky
t	tona
tis.	tisíc
ÚKSÚP	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
VMP	Volume Marketing Production
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok

Úvod

Predkladaná situačná a výhľadová správa hodnotí situáciu na trhu so zeleninou v Slovenskej republike v roku 2012 a na základe dostupných údajov predpokladá vývoj na rok 2013.

Správa je k dispozícii na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, vo Výskumnom ústave ekonomiky pôdohospodárstva a potravinárstva a na stránke internetu <http://www.vuepp.sk>.

Súhrn

Celková plocha spôsobilá na osev v roku 2012 v SR mala výmeru 1 360,0 tis. ha. Z toho orná pôda využitá na zeleninu predstavovala 8,8 tis. ha (0,65 %), čo predstavuje podiel o 0,10 % menší ako v roku 2011.

Na ornej pôde spolu s odhadom v domácich záhradkách sa v roku 2012 na zberovej ploche 29 165 ha (medziročný pokles o 1 169 ha), pri priemernej hektárovej úrode 10,53 (pokles o 0,15 t/ha) pozberalo 310 148 t zeleniny (-4 707 t).

Plodovej zeleniny sa urodilo 116 814 t, hlúbovej 85 019 t, koreňovej 51 073 t, cibuľovej 35 660 t, listovej 5 724 t a strukovej 3 931 t.

Zberová plocha zeleniny v zakrytých priestoroch sa v roku 2012 medziročne zväčšila o 44,9 % na 156,19 ha, ale produkcia zeleniny z nej sa znížila o 32,6 % na 3 986,7 t. O viac ako polovicu klesla hektárová úroda (-53,5 %) na 46,47 t.

V roku 2011 predstavovala spotreba zeleniny a zeleninových výrobkov celkom (v hodnote čerstvej) 543 046 t, čo je medziročný nárast o 29 335 t (+5,7 %) v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Spotreba čerstvej zeleniny bola 384 182 t, čo je viac o 19 848 t (+5,4 %). Nárast spotreby zeleniny a zeleninových výrobkov na obyvateľa predstavoval 5,8 kg a spotreba čerstvej zeleniny sa zvýšila o 4,2 kg.

Priemerné ceny výrobcov zeleniny v roku 2012 sa u všetkých druhov zvýšili s výnimkou kapusty bielej, kalerábu bez vňate a cibule s vňaťou, kde cena len nepatrne klesla.

Dovoz zeleniny v rok 2012 sa medziročne znížil o 12 777 t (-4,8 %) na 253 209 t. V najväčšom objeme sa doviezla kapusta, mrkva, melóny, rajčiaky a cibuľa.

Vývoz zeleniny sa zvýšil o 7 523 t (+26,8 %) na 35 638 t. Najväčší objem vývozu predstavovali rajčiaky, mrkva, cibuľa zelenina varená, mrazená.

Záporná hodnota salda zahraničného obchodu klesla o 8,5 % na 217 571 t, resp. o 9,2 % na 127 954 tis. €.

Dovoz aj vývoz spracovanej zeleniny v roku 2012 klesol. Dovoz sa znížil o 2 459 t (-4,9 %) a dosiahol objem 47 568 t. Vývoz sa znížil o 6 006 t (-28,6 %) na 14 976 t. Záporné saldo sa zvýšilo o 3 547 t (+11,2 %), resp. o 4 938 tis. € (+14,6 %).

1. Regulačná a podporná politika trhu

1.1 Colné opatrenia

Od 1. januára 2012 bolo v platnosti nariadenie Komisie (EÚ) č. **1006/2011** z 27. septembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku

Od 1. januára 2013 je v platnosti nariadenie Komisie (ES) č. **927/2012** z 9. októbra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku

Zmluvné colné sadzby sú uvedené v prílohe č. 1.

1.2 Obchod s tretími krajinami

Obchod s tretími krajinami sa vykonáva podľa nariadenia Rady (ES) č. **1234/2007** z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov), v platnom znení. Môže sa uplatňovať systém vstupných cien, dodatočné clá po naplnení spúšťacích množstiev, dovozné a vývozné licencie na vybrané druhy ovocia a zeleniny.

Licenčný systém je uplatňovaný podľa nariadenia Komisie (ES) č. **376/2008** z 29. apríla 2008, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania systému dovozných a vývozných licencií a certifikátov s vopred stanovenou sadzbou náhrady pre poľnohospodárske výrobky.

1.3 Dotačná politika

Dotačná politika sa v komodite ovocie a zelenina v roku 2012 nemenila, sú možné tieto základné formy pomoci alebo podpory pestovateľom, členom organizácií a združení v sektore. Všeobecný prehľad o možnostiach podpory, vrátane aktuálnych informácií nájdete na stránke: <http://www.apa.sk/index.php?navID=123>

- štátna pomoc a národná podpora,**
- priame platby,**
- rozvoj vidieka,**
- spoločná organizácia trhu, program školské ovocie,**
- všeobecná propagácia.**

A Štátna pomoc (www.apa.sk/index.php?navID=124)

Štátna pomoc vo forme dotácie bola v roku 2012 uplatňovaná podľa

- nariadenia vlády SR č. **319/2011** Z. z. z 28. septembra 2011 o podpore podnikania v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka,
- vyhlášky MPRV SR č. **320/2011** Z. z. z 28. septembra 2011 o rozsahu, spôsobe a podmienkach poskytovania podpory v lesnom hospodárstve a rozvoji vidieka,
- výnosu MPRV SR z 3. augusta 2012 č. **570/2012-100** o podrobnostiach pri poskytovaní podpory vo forme pôžičky na tieto opatrenia:

- Dotácia na účasť na výstave - farma (§3 ods. 1 písm. a))
- Dotácia na účasť na výstave - dotovaná osoba, iná právnická osoba (§3 ods. 1 písm. b), c))

- Dotácia na platby poistného (§10)
 - Dotácia na zamestnávanie znevýhodnených a značne znevýhodnených zamestnancov (§11)
 - Dotácia na účasť spracovateľa na výstave (§14)
 - Dotácia na zvýhodnenie pôžičky
- Monitorovacia správa za rok 2012 je uverejnená na stránke:
<http://www.mpsr.sk/sk/index.php?navID=163&id=7542>

Národné dotácie pre neziskové organizácie:

Národná podpora sa poskytuje podľa

- Výnosu MPRV SR z 3. augusta 2012 č. **571/2012-100**, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky z 5. mája 2011 č. 536/2011-100 o podrobnostiach pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a pri rozvoji vidieka v znení výnosu z 25. októbra 2011 č. 917/2011-100.

Dotácie sa aj v roku 2012 poskytovali na základe výzvy MPRV SR zverejnenej na internetovej stránke:

<http://www.mpsr.sk/sk/index.php?navID=809&navID2=809&sID=17&id=7335>

B Priame platby www.apa.sk/index.php?nav/D=123

Priama platba sa poskytuje podľa:

- nariadenia Rady (ES) č. **73/2009** z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa ruší nariadenie (ES) č. 1782/2003, v platnom znení (http://eur-lex.europa.eu/RECH_menu.do?ihmlang=sk)
- nariadenia vlády Slovenskej republiky č. **488/2010** Z. z. z 8. decembra 2010 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb, v znení nariadenia vlády č. 495/2011 Z. z. zo 7. decembra 2011,
- metodického pokynu MPRV SR č. **387/2012-550** k nariadeniu vlády SR č. 488/2010 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení nariadenia vlády SR č. 495/2011 Z. z.,
- nariadenia vlády Slovenskej republiky č. **369/2012** Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 488/2010 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 495/2011 Z. z. (platné od 1.1.2013).

Uvedené predpisy sú uverejnené na stránke: <http://www.apa.sk/index.php?navID=249>

Podľa oznámenia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o výške doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe pre rok **2012** (č. 717/2012-100) bola

jednotná platba na plochu (SAPS): **173,95 €/ha**

osobitná platba na ovocie a zeleninu:	55,56 €/ha
doplnková platba na plochu:	0 €/ha

V roku 2013 bude poskytovaná platba

- SAPS (výška ešte nie je stanovená)
- osobitná platba na ovocie a zeleninu
- doplnková platba na plochu (žiadosť sa predkladala podľa oznámenie do 30.6.2013):
<http://www.apa.sk/index.php?navID=248&id=5353>

Priame platby sú právne nárokovateľné v prípade, že pestovateľ predložil správne vyplnenú žiadosť do 15. mája a splní predpísané podmienky legislatívou EÚ a SR.

C Program rozvoja vidieka 2007-2013 (PRV)

Pomoc sa poskytuje podľa:

- nariadenia Rady (ES) č. **1698/2005** z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v platnom znení,
- nariadenia vlády SR č. **499/2008 Z. z.** z 26. novembra 2008 o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka v znení neskorších doplnkov:

Podpora podľa Programu rozvoja vidieka na programovacie obdobie 2007–2013

(www.apa.sk/index.php?nav/D=121)

OS 1: zvýšenie konkurencieschopnosti sektora poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

Priorita: *podpora modernizácie, inovácie a efektivity agropotravinárskeho a lesníckeho sektora*

Opatrenia:

1.1 Modernizácia fariem

1.2 Pridávanie hodnoty do produktov poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

1.6 Odborné vzdelávanie a informačné aktivity

1.7 Využívanie poradenských služieb

Opatrenia Os 1 nájdete na stránke:

<http://www.mpsr.sk/sk/index.php?navID=299&navID2=299&sID=43&id=4413>

<http://www.mpsr.sk/sk/index.php?navID=1&id=5424>

Financovanie:

Opatrenie 1.1: modernizácia fariem

v rámci tohto opatrenia poskytla PPA k 31.12.2012 v sektore zelenina podporu na 190 projektov **17 860 262,65 €**.

Opatrenie 1.2: pridávanie hodnoty do produktov poľnohospodárstva a lesného hospodárstva poskytla PPA k 31.12.2012 v sektore ovocie a zelenina podporu na 34 projektov **25 243 905,46 €**.

Prehľad výziev a prijatých žiadostí na projektové opatrenia PRV k 31.12.2012

Číslo opatrenia (kód opatrenia)	Opatrenie	Počet prijatých ŽoNFP
1.1 (121)	Modernizácia fariem	4 618
1.2 (123)	Pridávanie hodnoty do poľnohosp. produktov a produktov lesného hosp.	479
1.3 (125)	Infraštruktúra týkajúca sa rozvoja a adaptácie poľnohosp. a lesného hosp.	329
1.4 (122)	Zvýšenie hospodárskej hodnoty lesov	212
1.5 (142)	Odbytové organizácie výrobcov	66
1.6 (111)	Odborné vzdelávanie a informačné aktivity	439
1.7 (114)	Využívanie poradenských služieb	756
2.1 (226)	Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych opatrení	626
3.1 (311)	Diverzifikácia smerom k nepoľnohosp. činnostiam	809
3.2.A (313)	Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu - časť A	230
3.2.B (313)	Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu - časť B	22
3.3 (331)	Vzdelávanie a informovanie	212
3.4.1 (321)	Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo	626
3.4.2 (322)	Obnova a rozvoj obcí	646
3.5 (341)	Získavanie zručností, oživovanie a vykonávanie stratégií	16
4.1 (413)	Implementácia integrovaných stratégií rozvoja územia	85
4.3 (431)	Chod miestnej akčnej skupiny	32
4.3 (413)	Vykonávanie projektov spolupráce	85
Celkom za projektové opatrenia PRV		10 288

Prameň: PPA

Všetky výzvy sú zverejnené na stránke PPA: <http://www.apa.sk/index.php?navID=256>.

Aktuálne výzvy pre rok 2013 sú uverejnené na stránke

<http://www.apa.sk/index.php?navID=429>

OS 2: zlepšenie životného prostredia a krajiny opatrenie: platby za znevýhodnené prírodné podmienky v horských oblastiach a platby v ostatných znevýhodnených oblastiach

Opatrenia osi 2 nájdete na stránke:

<http://www.mpsr.sk/sk/index.php?navID=47&sID=43&navID2=284>

2.1 Opatrenia zamerané na trvalo udržateľné využívanie poľnohospodárskej pôdy

Podopatrenie 2.1.1 Platby za znevýhodnené prírodné podmienky v horských oblastiach a platby v ostatných znevýhodnených oblastiach

Podopatrenie 2.1.2 Platby v rámci sústavy Natura 2000 a platby súvisiace so smernicou 2000/608/ES

Podopatrenie 2.1.3 Agroenvironmentálne platby

Podopatrenie 2.1.4 Platby za životné podmienky zvierat

Agroenvironmentálne platby (AEP)

Podávanie žiadosti o platbu - každoročne do 15.5. – v období trvania záväzku, počas 5 rokov.

Nepredloženie žiadosti o platbu znamená vylúčenie z podpory + vrátenie platieb.

Tieto platby v roku 2013 nebudú.

Integrovaná produkcia (§ 43 ods. 2 NV SR č. 499/2008 v znení neskorších predpisov)

Špecifické podmienky podpory

- a) aplikovať len povolené biologické a chemické prípravky na ochranu rastlín zverejnené podľa osobitného predpisu, na poľnohospodárske plodiny pestované v rámci osevného postupu na ploche zaradenej do podopatrenia používať prípravky na ochranu rastlín v rámci rozsahu ich registrovaného použitia s účinnými látkami, ktoré sú povolené pre integrovanú produkciu zeleniny, zverejňované podľa osobitného predpisu,
- b) sledovať vývoj vlhkosti a teploty vzduchu najmä počas vegetačného obdobia a využívať dostupné signalizačné metódy a technické zariadenia na sledovanie výskytu chorôb a škodcov,
- c) zabezpečiť dodržanie limitných hodnôt prvkov a rozbor pôdnych vzoriek akreditovanou inštitúciou najmenej raz za tri roky, najmä na chemické látky (Arzén, Olovo, Kadmium, Chróm, Ortuť),
- d) zabezpečiť dodržanie limitných hodnôt prvkov a odber vzoriek a analytický rozbor zeleniny akreditovanou inštitúciou, najmä na chemické látky (Kadmium, Olovo, Ortuť, Meď a Nikel) a dusičnany,
- e) používať osivo, ktoré má osvedčenie o pôvode a kvalitu štandardného osiva,
- f) viesť aktualizované záznamy o skutočnostiach uvedených v písmenách a) až e) v elektronickej podobe alebo písomnej podobe a uchovávať ich najmenej 10 kalendárnych rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bolo sledovanie uskutočnené.

Výška podpory v zeleninárstve vrátane zemiakov: **496,78 €/ha**

Ekologické poľnohospodárstvo (§ 44 ods. 1 NV SR č. 499/2008 v znení neskorších predpisov)

- nariadenie Rady (ES) č. **834/2007** z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 2092/91,
- nariadenie Komisie (ES) č. **889/2008** z 5. septembra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov so zreteľom na ekologickú výrobu, označovanie a kontrolu,
- zákon NR SR č. **189/2009** Z. z. - zákon o ekologickej poľnohospodárskej výrobe.

Špecifické podmienky

- byť registrovaný v registri ekologických výrobcov, pričom v prvom roku obdobia vzťahu musí byť žiadateľ registrovaný ku dňu podania žiadosti,
- evidovať dokumentáciu a viesť záznam o vykonanej kontrole, pričom dohodu o výkone kontroly s akreditovanou kontrolnou organizáciou musí mať žiadateľ uzatvorenú do konca januára každého roka vzťahu,
- mať po skončení konverzného obdobia certifikovanú bioprodukciu podľa zamerania výroby,
- dodržiavať podmienky podľa osobitných predpisov – *nariadení ES a národnej legislatívy.*

Výška podpory

v konverzii: - v ovocinárstve – **900,00 €/ha** po konverzii: v ovocinárstve – **671,15 €/ha**

v zeleninárstve – 487,75 €/ha

v zeleninárstve – 376,75 €/ha

Ochrana proti erózií na ornej pôde (§ 45 NV SR č. 499/2008 v znení neskorších predpisov)

a) 157,67 €/ha pri zabezpečení stabilizačného osevného postupu

b) 45,31 €/ha pri zabezpečení prijateľnej veľkosti parcely

Kombinovateľnosť podopatrení nie je povolená na rovnakej ploche. Transformácia podopatrení podľa tabuľky v NV SR č. 499/2008.

Všetky vyššie uvedené agroenvironmentálne podpory sú spracované do podrobných metodických postupov pre predkladanie žiadostí, z toho dôvodu je potrebné sledovať webovú stránku a výzvy PPA na predkladanie žiadostí (www.apa.sk).

Podpora podľa opatrenia agroenvironmentálne platby za obdobie od 1.1.2012 do 31.12.2012

Podopatrenie	Počet žiadateľov	Plocha, na ktorú bola vyplatená podpora (ha)	Vyplatená podpora (€)
Integrovaná produkcia v zeleninárstve vrátane zemiakov	49	4 262,50	2 116 566,95
Ekologické poľnohosp. pri pestovaní zeleniny po konv.	10	371,99	140 091,94
Ekologické poľnohosp. pri pestovaní zeleniny v konv.	0	0,00	0,00

Prameň: PPA

V roku 2012 sa agroenvironmentálne opatrenie neotváralo pre nových žiadateľov.

D Spoločná organizácia trhu v sektore ovocia a zeleniny

<http://www.mpsr.sk/index.php?navID=47&sID=40&navID2=347>

Pomoc sa poskytuje podľa:

- nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) v znení nariadenia Rady (ES) č. 361/2008 zo 14. apríla 2008 a v znení nariadenie Rady (ES) č. 13/2009 z 18. decembra 2008,
- vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny v platnom znení.

Nariadenia sú zverejnené na stránke:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2011R0543:20121026:SK:HTML>;

- nariadenia Komisie (ES) č. 288/2009 zo 7. apríla 2009, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o pomoc Spoločenstva pri poskytovaní ovocia a zeleniny, spracovaného ovocia a zeleniny a výrobkov z banánov deťom vo vzdelávacích zariadeniach v rámci programu podpory konzumácie ovocia v školách v platnom znení,
- nariadenia vlády SR č. 369/2008 z 10. septembra 2008 o podmienkach vykonávania niektorých opatrení spoločnej organizácie trhu s ovocím a zeleninou,

- nariadenia vlády SR č. **341/2009** Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby ovocia a zeleniny pre deti v materských školách a pre žiakov v základných školách v znení nariadenia vlády SR č. 520/2010 Z. z.,
- Národnej stratégie SR pre operačné programy organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny. Posledné aktuálne znenie je uverejnené na stránke:
<http://www.land.gov.sk/sk/index.php?navID=2&navID2=2&sID=26&id=973>,
- Národnej stratégie SR pre program podpory spotreby ovocia a zeleniny u detí a žiakov v školách – „Školské ovocie“, v znení neskorších predpisov uverejnená na stránke
<http://www.land.gov.sk/sk/index.php?navID=1&id=1667> a <http://www.skolskeovocie.sk>

Nevyhnutné zložky pre realizáciu SOPT sú **organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov** (OV/SV), uznané MPRV SR, ktoré môžu požiadať o nasledujúce druhy podpôr:

a) Financovanie plánov na dosiahnutie uznania skupín výrobcov

Podpora sa poskytuje na realizáciu plánov uznania (akčných plánov) a uľahčenie administratívnych operácií počas prvých piatich rokov v pomere: 75 % poskytne EÚ a 25 % členský štát

Financovanie akčných plánov v každom roku je vo výške:

- 10 % z hodnoty predanej produkcie v prvom a druhom roku,
- 8 % v treťom,
- 6 % vo štvrtom,
- 4 % v piatom roku riešenia plánu na dosiahnutie uznania.

Maximálna možná pomoc je 100 000 € v každom roku.

V roku 2012 boli prijaté v EÚ obmedzenia pre uplatňovanie investícií pre skupiny výrobcov. Celková hodnota investícií v plánoch uznania pre 27 ČŠ EÚ nepresiahne 10 mil. € v kalendárnom roku (vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 302/2012 zo 4. apríla 2012). Členské štáty sú povinné oznámiť predpokladanú výšku na plány uznania do 1. 7. v každom kalendárnom roku, pri presiahnutí 10 mil. € sa uplatní redukčný koeficient.

V roku 2012 bola 1 skupine výrobcov vyplatená za realizáciu plánu uznania za rok 2011 suma **100 000,00 €**. PPA neeviduje žiadne žiadosti o predbežné uznanie.

Postupy na predkladanie žiadostí o uznávanie skupín výrobcov a realizovanie plánu uznania sú uverejnené na stránke: <http://www.apa.sk/index.php?navID=209>

b) Podpora na operačné fondy a riešenie operačných programov organizácií výrobcov

Finančná pomoc z EÚ je vo výške 50 % skutočne vynaložených výdavkov na financovanie OP a splnenia podmienok podľa čl. 103d odsek 3 nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007.

Maximálna celková výška pomoci je 4,1 % z VMP uvedenej na trh OV v referenčnom období alebo do výšky 4,6 % ak OV tvorí odvod 0,5 % z VMP na niektoré z opatrení krízového manažmentu.

Podporovateľné činnosti sú ustanovené v „**Národnej stratégii SR pre operačné programy organizácií výrobcov**“, ktorá je vystavená na webovej stránke MPRV SR http://ec.europa.eu/agriculture/markets/fruitveg/countries/sk/strategy_sk.pdf, kde sú aj stratégie ostatných členských krajín.

Čerpanie:

V roku 2012 boli dvom organizáciám výrobcov vyplatené finančné prostriedky vo výške **725 916,82 €** vrátane vnútroštátnej finančnej pomoci.

Postupy na predkladanie žiadostí o uznávanie organizácií výrobcov a schvaľovanie operačného programu sú uverejnené na stránke: <http://www.apa.sk/index.php?navID=64>

c) Podpora pri poskytovaní ovocia a zeleniny do vzdelávacích zariadení v rámci programu „Školské ovocie“:

V programe sa každoročne aktualizuje národná stratégia pre nasledujúci školský rok do 31. januára kalendárneho roka. V programe sa naďalej podporujú deti a žiaci od 3 do 15 rokov (škôlky, základné a špeciálne školy).

Oprávnené produkty, frekvencia dodávok sú ustanovené v národnej legislatíve a národnej stratégii pre program školské ovocie.

Žiadateľom o podporu je uchádzač, ktorý zabezpečuje ovocie a zeleninu do škôl, môže byť pestovateľ, obchodník, organizácia výrobcov alebo podnikateľské subjekty registrované na ŠVPS SR

Financovanie je zabezpečené vo výške 73 % zo zdrojov EÚ a 27 % zo súkromných zdrojov (rodičia/žiaci) na oprávnené náklady.

EÚ každoročne na základe žiadostí členských štátov priznáva výšku pomoci:

V školskom roku	2009/2010 bola na úrovni základnej alokácie 1 276 500 €
	2010/2011 – je základná alokácia zvýšená na 2 502 403 €
	2011/2012 – je základná alokácia zvýšená na 2 193 452 €
	2012/2013 – je základná alokácia zvýšená na 2 536 966 €
	2013/2014 - je základná alokácia zvýšená na 1 891 050 € .

Oprávnené náklady na pomoc sú podľa čl. 5 nariadenia Komisie č. 288/ sú:

- **Dodávky ovocia a zeleniny do škôl**
- **Súvisiace činnosti**

Sprievodné opatrenia – financuje členský štát - realizovaná osвета, vzdelávanie o zdravotných dopadoch, propagácia vo vzťahu k výrobe, zdravej výžive a k životnému prostrediu, vzdelávanie na školách v súlade s výživovou politikou, verejné kampane, ktoré vykonávajú všetky zainteresované rezorty, vrátane rezortu zdravotníctva a školstva – financované z národných zdrojov.

Dodávky ovocia, zeleniny a výrobkov z nich realizovalo v školskom roku 2011/12 - 30 dodávateľov na 1 694 školách pre 341 843 detí.

Celkovo sa spotrebovalo 899 761,28 kg čerstvého ovocia a zeleniny a 879 307,46 l/kg spracovaného ovocia a zeleniny . Vyplatené finančné prostriedky v školskom roku 2011/12 boli vo výške 2 045 434,39 €. Predpoklad čerpania finančných prostriedkov v školskom roku 2011/12 je 2,5 mil. €.

Do konca júna 2013 je potrebné predložiť žiadosti na šk. rok 2013/2014.

Podrobné informácie o programe sú uverejnené na stránke www.skolskeovocie.sk.

Postupy na predkladanie žiadostí o zabezpečovanie dodávky a žiadostí o platbu za realizované dodávky nájdete: <http://www.apa.sk/index.php?navID=230>.

Časový harmonogram pre administráciu organizovania trhu v sektore čerstvé ovocie a zelenina

1. január 2013	Zahájenie implementácie nových schválených OP (žiadosti podané do 15. septembra 2012) podľa „Metodického postupu pre žiadateľov o schválenie operačného programu a financovanie operačných fondov organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov (ďalej len „Metodický postup pre OP“)
1.januára - 15.február 2013	OV môžu podávať žiadosti o zúčtovanie štvrťročných platieb počas ročnej realizácie OP a dofinancovanie za obdobie október – december 2012 podľa „Metodického postupu pre OP“ OV predkladajú „Ročnú správu o realizácii operačného programu za predch. rok“ OV môžu predkladať žiadosti o vnútroštátnu finančnú pomoc
Do 31. marca 2013	Predbežne uznané SV môžu požiadať o podporu na realizáciu akčných plánov za druhý polrok 2012/ročnú platbu 2012 podľa „Metodického postupu pre AP“
do 28.februára.2013	Prijímanie žiadosti o poskytnutie pomoci (za obdobie od 1. septembra do 31. decembra 2012) v programe „Školské ovocie“.
1. – 30. apríl 2013	OV môžu požiadať o zálohovú platbu* na financovanie OP za obdobie apríl až jún 2013 podľa „Metodického postupu pre OP“
Do 30. apríla 2013	OV môžu žiadať o 1. štvrťročnú platbu na financovanie OP za obdobie január – marec 2013 podľa „Metodického postupu pre OP“
Do 30. apríla 2013	SV, ktoré zrealizovali posledný rok akčného plánu, musia podať žiadosť o uznanie ako OV
2. mája do 30. júna 2013	Prijímanie žiadosti o zabezpečovanie dodávky ovocia, zeleniny a výrobkov z nich pre školský rok 2013/2014
Do 30. júna 2013	Prijímanie žiadosti o poskytnutie pomoci (za obdobie od 1. januára do 31. marca 2013) v programe „Školské ovocie“.
1. – 31. júl 2013	OV môžu podávať žiadosti o zálohovú platbu* na financovanie OP za obdobie júl až september 2013 podľa Metodického postupu pre OP“
Do 31. júla 2013	OV môžu žiadať o 2. štvrťročnú platbu na financovanie OP za obdobie apríl – jún 2013 podľa „Metodického postupu pre OP“
15. september 2013	OV môže podávať žiadosť o uznanie ako OV a schválenie nového OP, ktorý sa bude realizovať od 1. januára 2014 OV môže podávať žiadosť o uplatnenie zmien a doplnkov do schváleného operačného programu pre nasledujúci rok realizácie OP. Zmeny a doplnky sa začnú uplatňovať od 1. januára nasledujúceho roka
Do 30. septembra 2013	Predbežne uznané SV môžu požiadať o podporu na realizáciu akčných plánov za prvý polrok 2013 podľa „Metodického postupu pre AP“
Do 15. júla 2013	Prijímanie žiadosti o poskytnutie pomoci (za obdobie od 1. apríla do 30. júna 2013) v programe „Školské ovocie“
1. – 31. október 2013	OV môžu podávať žiadosti o zálohovú platbu* na financovanie OP za obdobie október až december 2013 podľa „Metodického postupu pre OP“
31. október 2013	OV môžu žiadať o 3. čiastkovú - štvrťročnú platbu na financovanie OP za obdobie júl – september 2013 podľa „Metodického postupu pre OP“
15. december 2013	PPA informuje všetky OV o schválenej výške finančnej pomoci na realizáciu OP (v náležité odôvodnených prípadoch môže PPA rozhodnúť do 20. januára 2014. Výdavky na realizáciu OP sú oprávnené od 1. januára 2014. Posledný termín podávania žiadostí o predbežné uznanie SV, ktorý predchádza prvému roku riešenia AP. Nové SV spolu so žiadosťou o predbežné uznanie, predkladajú AP.
1. január 2014	Zahájenie implementácie schválených OP podľa žiadosti, ktoré boli podané do 15. septembra 2013.
1. januára – 15. februára 2014	OV môžu podávať žiadosti o zúčtovanie čiastkových platieb počas ročnej realizácie OP a dofinancovanie za obdobie október – december podľa „Metodického postupu pre OP“ OV predkladajú „Ročnú správu o realizácii operačného programu“ OV môžu predkladať žiadosti o vnútroštátnu finančnú pomoc

* zálohová platba predpokladá zloženie finančnej zábezpeky vo výške 110% na príslušné obdobie

Harmonogram pre program „Školské ovocie“

Harmonogram pre organizácie výrobcov a operačné programy

Harmonogram pre skupiny výrobcov a akčné plány

Kontroly uplatňované podľa podmienok spoločnej organizácie trhu sú ustanovené vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 543/2011 alebo pre školské ovocie podľa nariadenia (ES) č. 288/2009

- kontroly zhody s obchodnými normami (ŠVPS SR),
- kontroly podmienok a financovanie nástrojov organizácie trhu a školské ovocie (PPA).

d) Obchodná politika v komodite ovocie a zelenina v rámci SOPT

Pri dovoze ovocia a zeleniny do Spoločenstva nie je vo všeobecnosti potrebná dovozná licencia. V rámci obchodnej politiky s tretími krajinami sa môžu uplatňovať kvóty na dovoz cesnaku a konzervovaných šampiňónov rodu *Agaricus*. Pre tieto dovozy do Spoločenstva musí dovozca predložiť dovoznú licenciu.

Vývoz ovocia a zeleniny nepodliehal v roku 2012 licenčnému konaniu.

Dovoz cesnaku:

Dovoz cesnaku sa administruje v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. **341/2007** o otvorení a ustanovení správy colných kvót a zavedení systému dovozných licencií a osvedčení o pôvode vzťahujúcich sa na cesnak a niektoré ďalšie poľnohospodárske výrobky dovezené z tretích krajín. Žiadosti sa podávajú na štvrt'roky:

- 1. štvrt'rok: jún–august
- 2. štvrt'rok: september–november
- 3. štvrt'rok: december–február
- 4. štvrt'rok: marec–máj

Komodita	Kód CS	Žiadané množstvo (kg)	Udelené množstvo (kg)	Skutočne dovezené množstvo v (kg) na základe doposiaľ vrátených licencií
Produkty zo spracovaného ovocia a zeleniny				
Bezkvótový dovoz	0712 90 90	156 096	156 096	141 096
	0710 80 95	25 000	25 000	25 000
Ovocie a zelenina				
Kvótový dovoz	0703 20 00	287 107	123 555	123 508
Bezkvótový dovoz	0703 90 00 80	8 100	8 100	1 992

Dovoz konzervovaných húb:

Dovoz konzervovaných húb sa administruje v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. **1979/2006** ktorým sa otvárajú tarifné kvóty a ustanovuje ich správa na konzervované huby dovezené z tretích krajín.

Žiadosti sa podávajú počas prvých päť pracovných dní januára.

Komodita	Kód CS	Žiadané množstvo (kg)	Udelené množstvo (kg)	Skutočne dovezené množstvo (kg)
Konzervované šampiňóny	2003 10 30	779 962	779 962	675 691,72

<http://www.apa.sk/index.php?navID=46> – vydávanie licencií na cesnak

<http://www.apa.sk/index.php?navID=46> – vydávanie licencií na spracované ovocie a zeleninu

E. Ostatné podpory v rámci dotačnej politiky:

Propagácia poľnohospodárskych výrobkov:

- nariadenie Rady (ES) č. **3/2008** zo 17. decembra 2007 o informačných a propagačných akciách na podporu poľnohospodárskych výrobkov na vnútornom trhu a v tretích krajinách,
- nariadenie Komisie (ES) č. **501/2008** z 5. júna 2008, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 3/2008 o informačných a propagačných akciách na podporu poľnohospodárskych výrobkov na vnútornom trhu a v tretích krajinách,
- nariadenie Komisie (ES) č. **1313/2008** z 19. decembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 501/2008, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 3/2008 o informačných a propagačných akciách na podporu poľnohospodárskych výrobkov na vnútornom trhu a v tretích krajinách.

-

- Predpisy EÚ sú uverejnené na stránke:

- http://eur-lex.europa.eu/RECH_menu.do?ihmlang=sk

-

Financovanie: 60 % EÚ / najmenej 20 % súkromné zdroje / 20% SR pre OZ;

50 % EÚ / najmenej 20 % súkromné zdroje / 30% zvyšok SR iné komodity.

Žiadosti a návrhy projektov sa predkladajú na Pôdohospodársku platobnú agentúru v termíne do 31. marca pokiaľ ide o tretie krajiny a do 30. novembra daného roku pokiaľ ide o vnútorný trh.

Informačné a propagačné programy, ktoré realizujú zväzy a iné odvetvové a medziodvetvové organizácie nájdete na stránke:

<http://www.mpsr.sk/index.php?navID=47&sID=40&navID2=874>

2 Situácia na trhu v SR

Rok 2012 bol extrémne suchý a veľmi teplý, tieto skutočnosti sa prejavili na produkcii zeleniny. Múčnatka sa vyskytla na viacerých plodinách, ale bez negatívneho vplyvu na úrodu.

2.1 Plochy a produkcia zeleniny

Vývoj zberových plôch zeleniny na ornej pôde (ha)

Tabuľka č. 1

Druh	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Kapusta biela	1 079	739	668	559	548	587	487	83,0
Kapusta červená	37	43	34	33	24	11	18	163,6
Kapusta pekinská	23	23	17	4	4	6	1	16,7
Karfiol	253	164	141	117	171	146	131	89,7
Brokolica	22	17	13	9	33	41	79	192,7
Kel hlávkový	79	41	33	27	33	27	19	70,4
Kel ružičkový	0	0,3	D	0	D	-	-	-
Kaleráb	94	61	35	36	39	46	44	95,7
Zeler	45	43	40	31	32	28	27	96,4
Mrkva a karotka	555	401	455	387	347	286	250	87,4
Petržlen	381	277	247	241	342	338	357	105,6
Červená repa	43	33	20	23	33	37	32	86,5
Red'kovka	65	18	13	22	83	21	15	71,4
Uhorky nakladačky	334	196	166	151	145	130	104	80,0
Uhorky šalátové	102	95	68	70	116	73	50	68,5
Melóny cukrové	130	84	65	45	39	55	47	85,5
Dyňa červená	403	278	219	224	210	191	204	106,8
Paprika	568	467	365	383	352	297	270	90,9
Rajčiaky konzumné	253	244	163	159	137	154	138	89,6
Rajčiaky priemyselné	867	776	613	601	403	613	370	60,4
Cibuľa	765	756	780	622	804	804	690	85,8
Cesnak	64	75	29	25	22	43	30	69,8
Pór	5	2	1	1	1	1	D	0,0
Šalát hlávkový	34	22	36	36	36	26	10	38,5
Špenát	6	53	169	187	130	128	189	147,7
Fazuľa struková	17	3	1	1	1	7	7	100,0
Hrach strukový	243	189	327	1 301	1 645	1 332	1 079	81,0
Špargľa	304	317	366	359	360	357	268	75,1
Kukurica cukrová	1 553	1 769	1 898	1 137	2 017	1 965	1 759	89,5
Cukety	53	37	28	33	14	32	44	137,5
Tekvica	365	617	459	659	1 395	1 581	1 363	86,2
Baklažán	2	1	D	1	-	-	D	-
Ostatná zelenina	51	28	13	65	111	37	132	356,8
Orná pôda spolu	8 795	7 870	7 482	7 547	9 626	9 401	8 214	87,4

Prameň: ŠÚ SR

- údaj sa nevyskytol

D dôverný údaj

Produkcia zeleniny na ornej pôde (t)

Tabuľka č. 2

Zelenina	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Kapusta biela	26 521	18 918	18 212	13 896	10 700	15 059	11 571	76,8
Kapusta červená	604	834	614	745	517	410	494	120,5
Kapusta pekinská	555	408	78	88	35	102	14	13,7
Kapusta spolu	27 680	20 160	18 904	14 729	11 252	15 571	12 079	77,6
Karfiol	2 919	1 925	1 367	1 194	981	1 333	2 796	209,8
Brokolica	147	184	119	99	30	185	2 572	1390,3
Kel hlávkový	1 131	713	437	543	508	476	190	39,9
Kel ružičkový	2	2	D	0	D	-	-	-
Kaleráb	1 395	919	457	495	378	688	583	84,7
Zeler	637	576	581	398	340	303	375	123,8
Mrkva a karotka	12 972	7 801	9 435	7 934	7 159	7 024	6 685	95,2
Petržlen	6 139	1 755	3 257	2 124	2 601	3 657	5 602	153,2
Červená repa	576	514	402	426	610	872	468	53,7
Red'kovka	493	86	82	131	46	140	125	89,3
Uhorky nakladačky	4 814	2 300	1 540	1 531	1 130	1 235	1 144	92,6
Uhorky šalátové	5 031	2 728	3 207	3 766	3 580	4 531	3 034	67,0
Melóny cukrové	1 540	568	329	455	190	321	375	116,8
Dyňa červená	6 042	4 033	2 497	2 888	1 519	1 847	2 491	134,9
Paprika zeleninová	8 897	7 815	5 108	6 727	4 073	6 266	5 746	91,7
Rajčiaky konzumné	10 620	9 901	8 977	7 475	5 598	7 511	4 303	57,3
Rajčiaky priemyselné	*24 940	*19 265	*21 621	*18 510	*4 871	*11 577	9 943	85,9
Cibuľa	13 124	8 938	14 981	12 831	14 659	21 594	12 983	60,1
Cesnak	275	435	91	84	104	269	118	43,9
Pór	47	22	4	6	6	12	D	0,0
Šalát hlávkový	238	163	459	435	306	152	221	145,4
Špenát	164	640	1 994	1 627	1 079	2 041	2 473	121,2
Fazuľa struková	31	7	3	3	3	23	19	82,6
Hrach strukový	575	398	381	2 892	2 428	4 749	2 062	43,4
Špargľa	1 080	1 112	1 242	1 296	744	1 003	801	79,9
Kukurica cukrová	5 708	4 966	18 743	6 887	9 432	11 648	9 913	85,1
Cukety	1 534	770	706	555	181	582	534	91,8
Tekvica	785	421	771	976	3 676	2 776	3 013	108,5
Baklažán	70	23	D	2	-	-	D	-
Ostatná zelenina	245	253	91	324	237	241	152	63,1
Zelenina spolu	139 850	99 393	117 805	97 250	77 721	108 627	90 806	83,6

Prameň: ŠÚ SR, PPA

- údaj sa nevyskytol

D dôverný údaj

*podľa údajov PPA produkcia priemyselných rajčiakov bola:

v roku 2004: 29 622 t, v roku 2005: 23 558 t, v roku 2006: 26 995 t, v roku 2007: 20 604 t,

v roku 2008: 23 589 t, v roku 2009: 21 245 t, v roku 2010: 1 400 t, v roku 2011: 12 419 t

Vývoj zberových plôch zeleniny vrátane odhadu samozásobiteľov (ha)

Tabuľka č. 3

Druh	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Kapusta biela	4 448	3 911	3 827	3 718	3 707	-	-	-
Kapusta červená	423	429	420	420	411	-	-	-
Kapusta pekinská	23	23	23	4	4	-	-	-
Kapusta spolu	4 894	4 363	4 270	4 142	4 122	4 150	4408	106,2
Karfiol	990	906	873	849	903	878	652	74,3
Brokolica	114	129	125	121	145	153	129	84,3
Kel hlávkový	917	879	882	876	881	876	640	73,1
Kel ružičkový	78	108	108	108	108	108	60	55,6
Kaleráb	1127	1 144	1 177	1 179	1 181	1 189	1186	99,7
Zeler	241	245	242	233	233	230	179	77,8
Mrkva a karotka	2 792	2 568	2 562	2 494	2 454	2 393	2500	104,5
Petržlen	1 155	1 052	1 022	1 016	1 116	1 113	1132	101,7
Červená repa	278	298	285	288	298	302	297	98,3
Red'kovka	197	157	152	161	222	160	225	140,6
Uhorky nakladačky	1 355	1 243	1 213	1 198	1 192	1 177	1304	110,8
Uhorky šalátové	992	1 006	978	981	1 027	983	961	97,8
Melóny cukrové	191	146	126	106	101	116	68	58,6
Dyňa červená	502	393	334	339	326	307	219	71,3
Paprika	2 219	2 119	2 067	2 084	2 053	1 998	1971	98,6
Rajčiaky konzumné	2 431	2 331	2 321	2 321	2 300	-	-	-
Rajčiaky priemyselné	871	780	617	601	403	-	-	-
Rajčiaky spolu	3 302	3 111	2 938	2 922	2 703	2 929	2958	101,0
Cibuľa	2 421	2 402	2 346	2 188	2 370	2 369	2255	95,2
Cesnak	614	625	529	526	523	544	530	97,4
Pór	18	15	14	14	14	14	14	100,0
Šalát hlávkový	288	296	310	310	310	300	284	94,7
Špenát	65	112	229	246	190	188	249	132,4
Fazuľa struková	216	222	220	220	220	225	226	100,4
Hrach záhradný	959	894	1 032	2 006	2 350	2 038	1784	87,5
Špargľa	304	304	304	358	360	357	268	75,1
Kukurica cukrová	1 919	2 135	2 264	1 503	2 383	2 331	2227	95,5
Cukety	755	761	832	837	818	836	523	62,6
Tekvica	761	1 052	894	1 094	1 829	2 015	1667	82,7
Baklažán	14	18	18	18	17	17	5	29,4
Ostatná zelenina	114	95	80	132	111	37	242	654,1
Zelenina spolu	29 795	28 870	28 426	28 547	30 559	30 334	29 164	96,1

Prameň: ŠÚ SR

- údaj sa nevyskytol

* rajčiaky spolu

Priemerné hektárové úrody zeleniny vrátane odhadu samozásobiteľov (t)

Tabuľka č. 4

Zelenina	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Kapusta biela	13,63	13,01	13,06	12,28	11,46	-	-	-
Kapusta červená	10,30	10,51	10,22	10,55	10,21	-	-	-
Kapusta pekinská	24,29	24,29	24,29	20,93	9,48	-	-	-
Kapusta spolu	13,39	12,82	12,84	12,11	11,33	12,30	12,92	105,0
Karfiol	11,40	11,31	11,03	11,14	6,83	7,42	10,22	137,7
Brokolica	8,36	9,31	9,09	9,29	4,49	5,26	21,97	417,7
Kel hlávkový	9,84	9,78	9,51	9,69	7,89	7,90	7,97	100,9
Kel ružičkový	7,37	7,580	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	100,0
Kaleráb	11,15	10,83	11,64	11,65	9,92	10,12	9,28	91,7
Zeler	9,72	9,48	9,63	9,22	8,95	8,91	8,81	98,9
Mrkva a karotka	13,55	12,39	14,50	14,29	14,21	14,65	13,03	88,9
Petržlen	10,94	7,85	9,55	8,50	7,35	8,32	10,64	127,9
Červená repa	11,70	11,55	11,70	11,66	11,88	12,60	11,93	94,7
Red'kovka	6,36	5,56	5,70	5,69	3,75	5,79	5,96	102,9
Uhorky nakladačky	11,13	10,36	9,99	10,11	9,82	10,04	9,34	93,0
Uhorky šalátové	17,07	14,67	15,57	16,10	15,21	16,84	19,12	113,5
Melóny cukrové	10,81	7,52	6,80	9,26	7,13	7,31	7,81	106,8
Dyňa červená	14,99	14,31	12,23	13,21	8,6	10,16	12,07	118,8
Paprika zeleninová	12,90	12,58	11,91	12,59	11,48	12,90	14,05	108,9
Rajčiaky konzumné	19,07	14,94	15,06	14,38	13,73	-	-	-
Rajčiaky priemyselné	28,65	24,71	35,04	30,79	12,09	-	-	-
Rajčiaky spolu	21,60	17,39	19,26	17,76	13,49	15,39	15,01	97,5
Cibuľa	11,11	9,44	12,17	12,06	11,91	14,84	14,78	99,6
Cesnak	4,25	4,43	4,02	4,03	4,10	4,24	4,22	99,5
Pór	7,14	6,76	6,15	6,32	6,34	6,57	6,51	99,1
Šalát hlávkový	8,64	8,80	9,37	9,26	8,87	8,65	9,13	105,5
Špenát	8,52	9,27	10,47	8,24	7,81	13,02	12,57	96,5
Fazuľa struková	4,91	5,06	5,08	5,08	4,54	3,68	2,31	62,8
Hrach záhradný	3,00	3,15	2,71	2,65	2,06	3,52	1,91	54,3
Špargľa	3,55	3,55	3,55	3,62	2,07	2,81	2,99	106,4
Kukurica cukrová	4,05	3,31	9,21	5,99	4,84	5,90	5,63	95,4
Cukety	13,14	12,03	11,58	11,33	11,13	11,36	10,51	92,5
Tekvica	6,61	4,85	6,10	5,17	4,79	3,60	3,27	90,8
Baklažán	13,22	10,54	10,50	9,46	5,47	5,47	10,03	183,4
Ostatná zelenina	4,07	5,11	4,07	4,24	2,14	6,46	2,42	37,5

Prameň: ŠÚ SR

- údaj sa nevyskytol

Celková produkcia zeleniny vrátane odhadu samozásobiteľov (t)

Tabuľka č. 5

Zelenina	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Kapusta biela	60 617	50 329	49 991	45 674	42 479	-	-	-
Kapusta červená	4 361	4 515	4 295	4 426	4 198	-	-	-
Kapusta pekinská	555	555	555	88	35	-	-	-
Kapusta spolu	65 533	55 399	54 841	50 188	46 712	51 030	56 952	111,6
Karfiol	11 286	10 247	9 633	9 461	6 168	6 520	6 664	102,2
Brokolica	953	1 205	1 140	1 120	652	807	2 835	351,3
Kel hlávkový	9 020	8 602	8 382	8 487	6 953	6 921	5 099	73,7
Kel ružičkový	575	810	808	808	808	808	450	55,7
Kaleráb	12 564	12 395	13 703	13 740	11 723	12 033	11 007	91,5
Zeler	2 347	2 326	2 331	2 148	2 089	2 052	1 578	76,9
Mrkva a karotka	37 828	31 817	37 155	35 654	34 879	35 044	32 560	92,9
Petržlen	12 643	8 258	9 761	8 627	8 204	9 261	12 052	130,1
Červená repa	3 254	3 444	3 332	3 355	3 540	3 802	3 542	93,2
Red'kovka	1 254	872	867	917	832	926	1 341	144,8
Uhorky nakladačky	15 093	12 880	12 120	12 111	11 710	11 815	12 184	103,1
Uhorky šalátové	16 945	14 756	15 235	15 795	15 608	16 560	18 373	110,9
Melóny cukrové	2 069	1 097	859	984	719	850	528	62,1
Dyňa červená	7 519	5 625	4 089	4 479	2 790	3 119	2 643	84,7
Paprika zeleninová	28 616	26 653	24 620	26 238	23 584	25 777	27 691	107,4
Rajčiaky konzumné	38 007	35 884	34 960	33 373	31 586	32 657	-	-
Rajčiaky priemyselné	*24 945	*19 270	*21 626	*18 510	*4 871	*12 419	-	-
Rajčiaky spolu	62 952	55 154	56 586	51 883	36 457	45 076	44 393	98,5
Cibuľa	26 902	22 662	28 544	26 394	28 222	35 157	33 328	94,8
Cesnak	2 612	2 772	2 129	2 121	2 141	2 307	2 239	97,1
Pór	127	102	84	86	86	92	93	101,1
Šalát hlávkový	2 487	2 604	2 900	2 876	2 747	2 593	2 591	99,9
Špenát	551	1 042	2 395	2 028	1 480	2 442	3 133	128,3
Fazuľa struková	1 062	1 122	1 118	1 118	998	828	523	63,2
Hrach záhradný	2 872	2 821	2 803	5 314	4 850	7 171	3 408	47,5
Špargľa	1 080	1 080	1 080	1 296	744	1 003	801	79,9
Kukurica cukrová	7 767	7 076	20 852	8 997	11 542	13 758	12 547	91,2
Cukety	9 925	9 161	9 629	9 478	9 104	9 505	5 507	57,9
Tekvica	5 037	5 100	5 451	5 655	8 756	7 265	5 445	74,9
Baklažán	186	189	186	168	93	93	50	53,8
Ostatná zelenina	466	487	325	558	237	241	592	245,6
Zelenina spolu	351 526	307 756	332 954	312 084	284 429	314 855	310 148	98,5

Prameň: ŠÚ SR, PPA

- údaj sa nevyskytol

D dôverný údaj

* údaj PPA

V roku 2012 sa na zberovej ploche 29 165 ha (medziročný pokles o 1 169 ha), pri priemernej hektárovej úrode 10,53 (- o 0,15 t/ha) pozberalo 310 148 t zeleniny (-4 707 t).

Plodová zelenina

Tento druh zeleniny predstavoval 37,7 % produkcie zeleniny, čo je najvyšší podiel zo všetkých druhov. Zberová plocha klesla o 6,8 % na 9 676 ha a produkcia klesla o 2,7 % na 116 814 t. Okrem uhoriek nakladačiek a šalátových klesla produkcia všetkých druhov tejto zeleniny. Najväčší podiel produkcie z tejto skupiny pripadá na rajčiaky (38, %), papriku

zeleninovú (23,7 %) a uhorky šalátové (15,7 %). Najmenší podiel majú baklažány (0,04 %), melóny cukrové (0,5 %) a dyňa červená (2,3 %).

Hlúbková zelenina

Hlúbková zelenina mala podiel na produkcii 27,4 %. Na ploche 7 075 ha (- o 3,8 %) sa urodilo 85 019 t tejto zeleniny (+ o 6,1 %). Najväčší podiel mala kapusta (67,0 %), druhý kaleráb (12,9 %). Najmenšiu časť produkcie tvoril kel ružičkový (0,5 %).

Koreňová zelenina

Koreňová zelenina v objeme 51 073 t (rovnako ako vlani) sa pozberala zo 4 333 ha (medziročný nárast o 3,2 %) a tvorila 16,5 % produkcie zeleniny. Mrkva mala podiel 63,8 % a petržlen 23,6 %, najmenej mala reďkovka (2,6 %)

Cibuľová zelenina

Podiel 11,5 % tvorila cibuľová zelenina. Jej produkcia bola 35 660 t (-5,%) a urodila sa na 2 799 ha (- 4,4 %). Cibuľa tvorila 93,5 % tejto skupiny, cesnak 6,3 %.

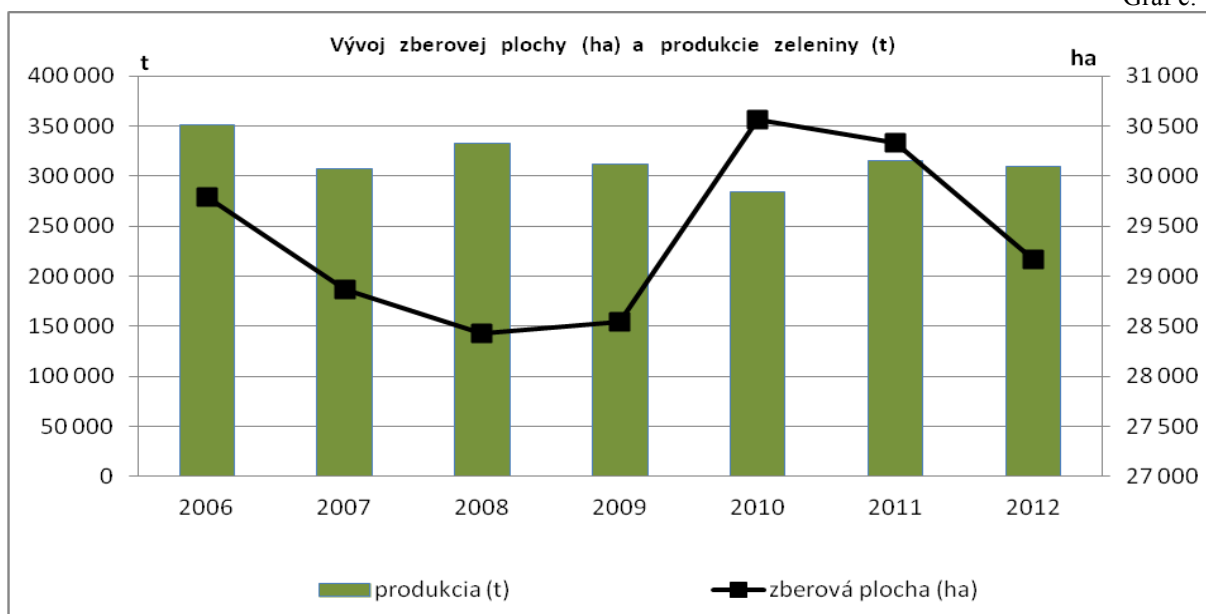
Listová zelenina

Podiel tejto zeleniny predstavoval 1,8 %. Z plochy 533ha (+9,2 %) sa pozberalo 5 724 t (+13,7 %) listovej zeleniny. Špenát predstavoval 54,7 % produkcie tejto skupiny a ostatok pripadol na šalát hlávkový.

Struková zelenina

Tento druh zeleniny tvoril 1,3 % produkcie zeleniny. Medziročne dosiahol pokles plochy o 11,2 % na 2 010 ha. Priemerné hektárové úrody fazule aj hrachu záhradného klesli o cca polovicu, čo malo za následok pokles produkcie strukovín o 50,9 % na objem 3 931 t. Z toho hrach tvoril 86,7 %.

Graf č. 1

Prameň: ŠÚ SR

Celková bilancia zeleniny (ha, t)

Tabuľka č. 6

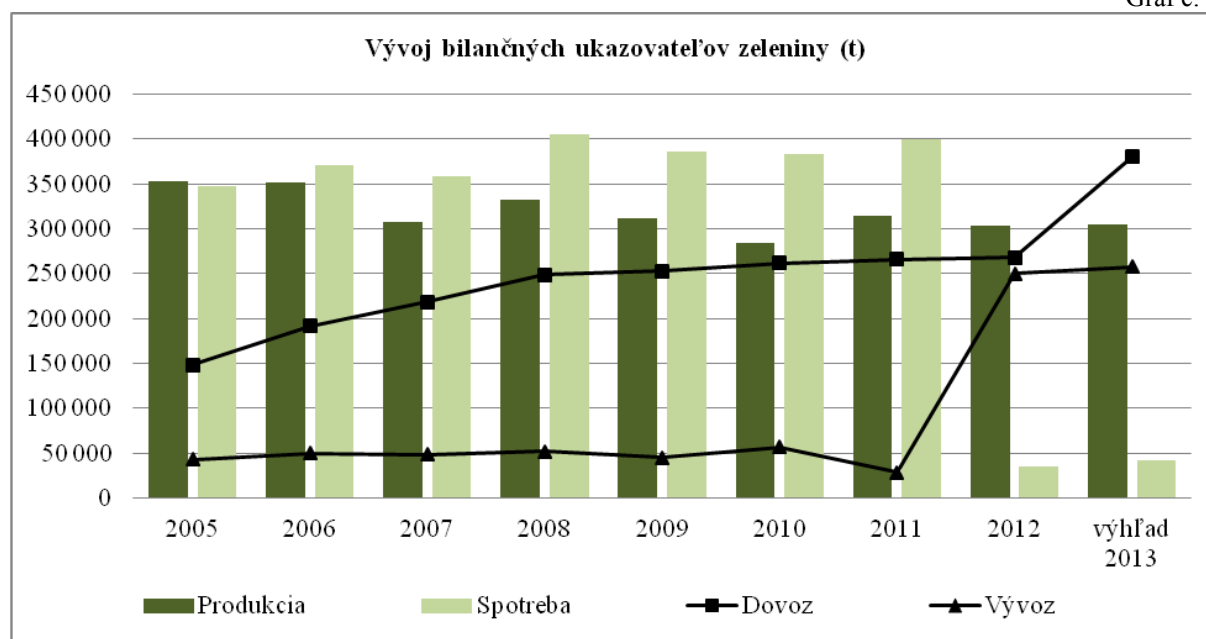
Ukazovateľ	Skutočnosť				Výhľad 2013
	2009	2010	2011	2012	
Zberová plocha	28 547	30 559	30 334	29 165	28 500
Produkcia	312 084	284 429	314 855	310 148	305 379
Dovoz	252 651	261 884	265 986	250 150	257 668
Celková ponuka	564 735	546 313	580 841	560 298	563 047
Dodávky pre sprac. priem	28 081	27 090	20 736	41 519	29 357
Vývoz	45 198	56 751	28 115	35 429	41 373
Spotreba	386 222	383 581	384 182	368 286	380 568
Ostatný predaj, spotreba a straty*	105 234	78 891	147 808	115 064	111 749
Celkové použitie	564 735	546 313	580 841	560 298	563 047

Prameň ŠÚ SR, MPRV SR, VÚEPP

*predpoklad

V roku 2012 tvorila ponuka zeleniny 560 298 t, čo je o 20 543 t (-3,5 %) menej ako rok predtým. Z tohto množstva tvorila domáca produkcia 55,4 %. Spotreba bola pokrytá domácou produkciou na 75,7 %.

Graf č. 2

Prameň: ŠÚ SR, MPRV SR, VÚEPP

Produkcia zeleniny zo zakrytých plôch

Tabuľka č. 7

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Zberová plocha (ha)	159,81	115,97	129,36	101,65	66,29	107,78	156,19	144,92
Produkcia (t)	6 719,2	6 935,3	8 389,6	6 753,7	5 697,8	5 918,9	3 986,7	6736
Hektárová úroda (t/ha)	42,05	59,80	64,85	66,44	85,96	54,92	25,52	46,47

Prameň: ŠÚ SR

Zberová plocha zeleniny v zakrytých priestoroch sa v roku 2012 medziročne zväčšila o 44,9 %, ale produkcia zeleniny z nej sa znížila až o 32,6 %. O viac ako polovicu klesla hektárová úroda (-53,5 %).

2.2 Spotreba zeleniny

V roku 2011 predstavovala spotreba zeleniny a zeleninových výrobkov celkom (v hodnote čerstvej) 543 046 t, čo je medziročný nárast o 29 335 t (+5,7 %) v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Spotreba čerstvej zeleniny bola 384 182 t, čo je viac o 19 848 t (+5,4 %).

Nárast spotreby zeleniny a zeleninových výrobkov na obyvateľa predstavoval 5,8 kg a spotreba čerstvej zeleniny sa zvýšila o 4,2 kg.

Pre rok 2012 ŠÚ SR udáva spotrebu 100,1 kg zeleniny a výrobkov z nej a 69,2 kg čerstvej zeleniny na obyvateľa.

Vývoj spotreby zeleniny (kg/obyvateľ)

Tabuľka č. 8

Druh	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Zelenina a zeleninové výrobky (v hodnote čerstvej)	88,0	88,4	100,6	102,5	94,6	100,6	100,1	99,5
Zelenina čerstvá	68,7	66,4	75,1	71,3	67,0	71,2	69,2	106,3

Prameň: ŠÚ SR

Spotreba jednotlivých druhov zeleniny (kg/obyvateľ)

Tabuľka č. 9

Druh zeleniny / rok	Spotreba / obyvateľ						Index
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011/10
Zelenina spolu v hodnote čerstvej*	88,0	88,4	100,6	102,5	94,6	100,6	106,3
z toho:							
rajčiaky	14,7	15,2	17,0	17,8	16,7	17,1	102,4
cibuľa	8,2	7,2	8,8	8,2	8,8	10,7	121,6
cesnak	1,2	1,5	1,4	1,2	0,7	0,7	100,0
karfiol a brokolica	3,1	3,7	4,5	4,0	2,7	3,5	129,6
kel	1,1	2,3	1,6	1,4	1,4	1,7	121,4
kapusta**	15,3	13,4	13,5	14,8	15,9	12,0	75,5
šalát	1,0	1,2	1,7	1,7	1,5	1,7	113,3
mrkva	9,4	9,9	11,8	11,5	10,4	12,2	117,3
petržlen	2,4	1,7	2,3	2,0	1,7	2,1	123,5
zeler	0,7	0,8	1,6	0,9	1,1	1,5	136,4
uhorky***	7,4	7,1	7,7	9,6	7,9	8,0	101,3
hrach	0,4	0,4	0,3	1,0	0,9	1,2	133,3
fazuľa	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	116,7
paprika zeleninová	6,5	6,1	6,0	6,7	6,5	7,1	109,2
špenát	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	200,0
kaleráb	3,5	3,5	3,8	2,7	2,3	2,6	113,0
melóny cukrové a dyňa červená	4,6	5,8	6,0	6,2	5,3	5,5	103,8
ostatná zelenina vrátane húb	8,0	8,0	12,0	12,2	10,0	11,9	119,0

* zelenina čerstvá a zeleninové výrobky v hodnote čerstvého

** všetky druhy kapusty (biela, červená, pekinská)

*** uhorky šalátové a nakladačky

Prameň: ŠÚ SR

V roku 2011 sa zvýšila spotreba všetkých druhov zeleniny okrem kapusty. Najvýraznejšie vzrástla spotreba špenátu (dvojnásobne), zeleru (+36,4 %) a hrachu (+33,3 %).

Najvyššiu spotrebu mali rajčiaky (17,0 %), mrkva (12,1 %), kapusta (11,9 %) a cibuľa (10,6 %). Najmenej sa spotreboval cesnak a fazuľa (0,7 %) a špenát (0,4 %).

2.3 Spracovanie zeleniny

ŠÚ SR sleduje výrobu konzervovanej zeleniny len v tých podnikoch, ktoré majú nad 20 zamestnancov. Za rok 2012 uvádza len výrobu rajčiakovej šťavy a nemrazenej zeleniny.

Výroba konzervovanej zeleniny (t)

Tabuľka č. 10

Prodslov	Výrobok	MJ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1032110000	Rajčiaková šťava	tis. l	-	-	513	463	D	-	864-
1039172100	Nekonc. rajč. pretlak a pasta	t	-	-	-	-	-	655	D
1039172500	Konc. rajč. pretlak a pasta	t	-	-	-	-	-	1 475	D
1039175000	Konz. kvasená kapusta	t	-	-	-	-	-	17 119	D
1039179000	Zelenina a zmesi nemrazené	t	3 712	4 009	-	21 122	21 016	-	24 251

Prameň: ŠÚ SR

D - dôverný údaj

- údaj sa neudáva

Výroba spracovanej zeleniny členmi Slovenského konzervárenského zväzu

V roku 2012 poskytlo informácie o výrobe zeleninových výrobkov 5 členov SKZ, čo je rovnako ako v roku 2011.

Výroba konzervovanej zeleniny (t)

Tabuľka č. 11

Kód CS	Výrobok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
	Sterilizovaná zelenina	11 880	8 145	12 216	9 668	15 747	11 750	74,6
2005 90 75	Kvasená kapusta	212	200	0	554	597	302	50,6
2002 90	Rajčiakový pretlak	2 806	4 032	3 988	1 840	2 279	2 479	108,8
2103 20 00	Kečup	1 774	1 416	1 510	1 420	892	879	98,5
	Spolu	16 672	13 793	17 714	13 482	19 515	15 410	79,0

Výrobky sú spracované nielen z domácej, ale aj z nakúpenej zeleniny.

Výroba sterilizovanej zeleniny v octe (t)

Tabuľka č. 12

Položka CS	Výrobok	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
2001 10 00	Uhorky	2 972	3 590	3 194	3 856	2 246	58,2
2001 20 00	Cibuľa	393	349	235	140	200	142,9
2001 90 20	Plody rodu <i>Capsicum</i> , iné ako sladká paprika	499	936	672	991	1 112	112,2
2001 90 75	Červená repa	300	603	278	1 232	242	19,6
2001 90 85	Červená kapusta	127	12	240	133	202	151,9
2001 90 70	Paprika zelená a červená	1 204	2 330	1 698	4 346	3 752	86,3
2001 90 96	Ostatná zelenina	761	1 166	597	164	1 149	700,6
	Spolu	6 256	8 986	6 914	10 862	8 903	82,0

Prameň: SKZ

Výroba sterilizovanej zeleniny inak ako v octe (t)

Tabuľka č. 13

Položka CS	Výrobok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
2005 10 00	Homog. zel.	0	465	800	752	1 012	1 091	107,8
2005 40 00	Hrášok	429	594	366	0	0	0	-
2005 40 00	Fazuľka	377	59	16	16	23	42	182,6
2005 80 00	Kukurica	123	60	0	0	0	0	-
2005 90 60	Mrkva	13	100	10	800	1 609	0	-
2005 90 70	Zmesi	493	369	452	282	489	362	74,0
2005 90 75	Kvasená kapusta	212	200	0	554	597	302	50,6
2005 90 80	Lečo	1 546	828	1 189	904	1 552	1 341	86,4
2005 90 80	Ostatná zelenina	170	27	97	0	200	11	5,5
	Spolu	3 363	2 702	3 230	3 308	5 482	3 149	57,4

Prameň: SKZ

Spotreba zeleniny na spracovanie výrobkov (t)

Tabuľka č. 14

Druh zeleniny	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Kapusta biela	442	163	339	202	325	337	414	351	84,8
Kapusta červená	35	25	34	65	9	120	72	102	141,7
Zeler	330	56	119	6	6	37	208	50	24,0
Mrkva a karotka	742	1 010	738	763	963	935	1145	1 033	90,2
Petržlen	0	3	1	0	0	0	0	0	-
Uhorky nakladačky	4 095	3 788	2 256	1 699	1 787	1 600	1 802	1 186	65,8
Paprika zeleninová	613	447	859	454	346	416	867	700	80,7
Paprika jabĺčková	9	100	113	100	120	16	26	200	x
Baranie rohy	474	388	176	200	250	161	404	278	68,8
Feferóny	278	222	222	49	140	165	226	463	204,9
Kapia	1 172	1 807	864	959	1 365	829	1 774	2 277	128,4
Rajčiaky	11 942	12 247	10 850	9 338	8 911	4 239	6 434	4 465	69,4
Hrášok	402	432	241	296	218	1	1	50	x
Fazuľka	45	202	177	8	8	0	0,1	0	-
Cibuľa	367	403	413	384	334	349	74	208	x
Kukurica	149	0	69	42	1	1	1	1	100,0
Červená repa	433	646	397	100	302	135	671	233	34,7
Cuketa	473	373	160	96	666	17	306	33	10,8
Chren	350	400	541	400	450	350	251	403	160,6
Spolu	22 352	22 712	18 569	15 161	15 602	9 708	14 677	12 033	82,0

Prameň: SKZ

2.4 Kontroly

2.4.1 Kontrola zhody ovocia a zeleniny s obchodnými normami

V roku 2012 vykonali inšpektori RVPS autorizovaní na kontrolu obchodnej kvality v prevádzkach 3 228 kontrol na všetkých stupňoch obchodu.

Čerstvé ovocie, zelenina

Počet kontrol a hodnotenie zhody na mieste podľa jednotlivých stupňov obchodu

Tabuľka č. 15

Miesto kontroly	Počet kontrol	Počet HNM	Z toho nevyhovujúcich HNM počet / (%)
Maloobchod	2 587	12 926	1 559 / 12,1
Veľkoobchod	470	1 765	114 / 6,5
Iné kontroly	81	215	8 / 3,7
Prvovýroba	90	234	6 / 2,6
Spolu	3 228	15 140	1 687 / 11,1

Prameň: ŠVPS SR

Hmotnosť plodín hodnotených na mieste (kg)

Tabuľka č. 16

HNM	Množstvo celkom	Vyhovujúce	Nevyhovujúce
Spolu	6 622 663,35	6482443,81	140 219,53

Prameň: ŠVPS SR

Počas kontroly zhody bolo vykonaných 15 140 hodnotení čerstvého ovocia a zeleniny na mieste (HNM), 13 453 vzoriek vyhovelo osobitným normám kvality a všeobecnej norme (88,86 %) a 1 687 vzoriek nevyhovelo požiadavkám na kvalitu osobitných noriem a všeobecnej normy (11,14 %).

Pri iných kontrolách (kontroly na požiadanie) bolo hodnotených na mieste 215 plodín, z čoho 207 plodín vyhovelo požiadavkám osobitných noriem a všeobecnej norme a 8 plodín nevyhovelo. Nálezy o nezhode boli vydané celkovo na 284 420,62 kg. Najviac nevyhovujúcich plodín bolo zistených vo veľkoobchodných skladoch 211 704,15 kg, ďalej v maloobchodných jednotkách 35 389,46 kg, pri iných kontrolách 34 567,0 kg, u prvovýrobcov 2 760,0 kg.

Pri dovoze čerstvého ovocia a zeleniny z tretích krajín do EÚ bolo vykonaných 37 kontrol zhody, pri vývoze 180 kontrol zhody. Právoplatným rozhodnutím bolo ukončených 24 správnych konaní začatých v roku 2011 až 2012 a celkovo boli uložené pokuty vo výške 16 342,0 €.

Najviac kontrol zhody bolo vykonaných jablí – 2 039 kontrol zhody, mandarínok – 912 kontrol zhody a citrónov - 906 kontrol zhody. V kilogramoch bolo prekontrolovaných najviac mandarínok – 2 782 799,87 kg, citrónov – 596 943,36 kg a jablák – 538 394,77 kg. Najviac kontrol zhody s nedostatkami bolo u jablák – 218 kontrol, hrozna stolového – 102 kontrol a u cibule – 72 kontrol. V kilogramoch bolo najviac nevyhovujúcich plodín u mandarínok – 25 408,33 kg, citrónov – 21 659,64 kg a jablák – 18 572,91 kg.

Cielené kontroly

V roku 2012 boli vyhlásené dve cielené kontroly.

Cielená kontrola obchodnej kvality po pracovnom čase

V období od 1.7. do 31.12. 2012 vykonali autorizovaní inšpektori pre kontrolu zhody s obchodnými normami v rámci cielených kontrol po pracovnej dobe, v sobotu a nedeľu na území SR spolu 288 kontrol supermarketov a hypermarketov. Z uvedeného počtu kontrol bolo 138 kontrol so zisteniami porušenia požiadaviek na kvalitu ovocia a zeleniny. Počas kontroly vykonali inšpektori 1 638 hodnotení na mieste v celkovom množstve 80 506,99 kg.

V 301 prípadoch plodiny nevyhoveli hodnoteniu na mieste, spolu to bolo 9 479,46 kg ovocia a zeleniny. Podiel 21,66 % nevyhovujúcich plodín nezodpovedalo minimálnym požiadavkám noriem, 11,17 % požiadavkám na kvalitu, 0,7% požiadavkám na veľkosť, 0,51 % obchodnej úprave a 65,95 % požiadavkám na označovanie.

Celkom bolo hodnotených 43 druhov ovocia a zeleniny, z ktorých 31 podlieha požiadavkám všeobecnej normy a 12 požiadavkám špecifických noriem. Nevyhovujúce plodiny boli: cibuľa, dyňa červená, červená repa šalátová, hrozno stolové, hrušky, jablká, jahody, karfiol, kivi, mandarínky, rajčiaky, uhorky šalátové.

Z hľadiska pôvodu plodín bolo najviac zistených nevyhovujúcich vzoriek: Slovensko (64), Taliansko (37), Španielsko (30), Poľsko (27), Maďarsko (15), Holandsko (14), Česká republika (9), Belgicko, Grécko (po 8). Krajina pôvodu nebola uvedená u 49 plodín.

Cielená kontrola predvianočného trhu

V období od 14.11. až 31.12. 2012 vykonali autorizovaní inšpektori pre kontrolu zhody s obchodnými normami v rámci cielených kontrol obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny na predvianočnom trhu na území SR spolu 355 kontrol. Z uvedeného počtu kontrol bolo 113 kontrol so zisteniami porušenia požiadaviek na kvalitu ovocia a zeleniny. Počas kontroly vykonali inšpektori 1 873 hodnotení na mieste v celkovom množstve 197 879,91 kg. V 198 prípadoch plodiny nevyhoveli hodnoteniu na mieste, v celkovom množstve 6 875,63 kg ovocia a zeleniny. Podiel 23,8 % nevyhovujúcich plodín nezodpovedal minimálnym požiadavkám noriem, 23,46 % požiadavkám na kvalitu, a 52,74 % požiadavkám na označovanie. Celkom bolo hodnotených 54 druhov ovocia a zeleniny, z ktorých 43 podlieha požiadavkám všeobecnej normy a 11 požiadavkám špecifických noriem. Nevyhovujúce plodiny boli: ananás, banány zelené, banány žlté, brokolica, cesnak cibuľa, citróny, červená repa šalátová, dyňa červená, gaštany, grapefruity, hrozno stolové, hrušky, jablká, jahody, kaleráb, kapusta, kel hlávkový, kel ružičkový, kapusta čínska, karfiol, kivi, mandarínky, mrkva, paprika, petržlen, pomaranče, pór, rajčiaky, reďkovka, šalát hlávkový, špargľa, uhorky, d'umbier, zeler bul'vový.

Podľa pôvodu bolo najviac nevyhovujúcich plodín: Poľsko (30), Španielsko (27), Slovensko (26), Grécko (18), Taliansko (14), Holandsko (10), Turecko (8), Maďarsko (7). Krajina pôvodu nebola uvedená u 31 plodín.

Za zistené nedostatky bolo na mieste uložených 104 opatrení, v 4 prípadoch bude začaté správne konanie.

Porovnanie počtu kontrol

V roku 2012 prišlo k poklesu celkového počtu kontrol v prevádzkach oproti predošlému roku o 124 kontrol. Počet hodnotení na mieste vzrástol oproti predošlému roku o 174, počet nevyhovujúcich vzoriek vzrástol o 339 a za sledované roky je najvyšší. Množstvo nevyhovujúceho tovaru v kg je za sledované obdobie najväčšie a oproti roku 2011 je vyššie o 144 201,08 kg.

Celkové porovnanie počtu kontrol

Tabuľka č. 17

Subjekt	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Prvovýroba	154	175	131	148	124	94	111	90	81,1
Veľkoobchod	382	529	351	470	395	469	478	470	98,3
Maloobchod	1 154	2 860	2 275	2 572	2 521	2 932	2 651	2 587	97,6
Iné	-	152	373	467	120	103	112	81	72,3
Spolu	1 690	3 716	3 130	3 657	3 160	3 598	3 352	3 228	96,3

Prameň: ŠVPS SR

Celkové porovnanie počtu kontrol na mieste

Tabuľka č. 18

Subjekt	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
Prvovýroba	375	338	260	363	314	206	284	234	82,4
Veľkoobchod	1 318	1 792	1 481	1 685	1 614	1 763	1 763	1 765	100,1
Maloobchod	4 636	12 496	11 802	13 079	13 070	13 905	12 681	12 926	101,9
Iné	-	374	368	1 063	346	201	238	215	90,3
Spolu	6 329	15 000	13 911	16 190	15 344	16 075	14 966	15 140	101,2

Prameň: ŠVPS SR

Porovnanie nevyhovujúceho množstva tovaru pri hodnotení na mieste (kg)

Tabuľka č. 19

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
kg	259 835,9	209 091,21	77 534,10	140 219,54	284 420,62	202,8

Prameň: ŠVPS SR

2.4.2. Kontrola zdravotnej bezpečnosti čerstvého ovocia, zeleniny

ŠVPS vykonáva kontrolu zdravotnej neškodnosti surovín a potravín rastlinného pôvodu v zmysle Zákona č. 152/95 o potravinách v znení neskorších predpisov a Nariadení Rady (ES) č. 178/2002, č. 852/2004 a č. 882/8004.

Čerstvé ovocie, zelenina a zemiaky

V roku 2012 bolo v laboratóriách ŠVPÚ analyzovaných spolu 853 vzoriek čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov. Z toho nevyhovujúcich bolo 6 vzoriek, čo je 0,7 % porušenosť. Oproti roku 2011, kedy bola porušenosť 2,11 %, to predstavuje zlepšenie kvality hodnoteného čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov o 1,41 %. Vzorky boli nevyhovujúce z dôvodu zistenia nadlimitného množstva dusičnanov v čínskej kapuste (1 vzorka), nadlimitného množstva kadmia v mrkve (1 vzorka) a hniloby a plesne u zemiakov (1 vzorka). Od slovenských výrobcov bolo odobratých 533 vzoriek, z nich bola 1 nevyhovujúca (0,18 %). Z tovaru z tretích krajín bolo odobratých 113 vzoriek ovocia, zeleniny a zemiakov. Z tovaru pochádzajúceho z krajín EÚ bolo odobratých 207 vzoriek, z toho 2 vzorky (zemiaky a mrkva z ČR a Poľska) boli nevyhovujúce.

Spracované ovocie a spracovaná zelenina

Analyzovaných bolo 841 vzoriek spracovaného ovocia a zeleniny. Z toho 46 nevyhovelo požiadavkám platných predpisov, čo predstavuje 5,47 %. V tejto komodite nastalo mierne zhoršenie kvality oproti roku 2011 (4,7%), porušenosť sa zvýšila.

Zo všetkých odobratých vzoriek bolo

- 470 odobratých od slovenských výrobcov, 16 bolo nevyhovujúcich, čo predstavuje 3,4%;
- 210 vzoriek bolo z tretích krajín, 15 bolo nevyhovujúcich, čo predstavuje 7,14 %;
- 161 vzoriek bolo pôvodom z krajín EÚ, 15 bolo nevyhovujúcich, čo je porušenie 9,31%.

Ako dôvody porušenia platnej legislatívy u vzoriek v krajín EÚ boli vyhodnotené:

- chýbajúce označenie v štátnom jazyku,
- chýbajúce označenie prídavných látok – farbív, sladidiel, konzervačných látok vo výrobku,
- chýbajúce povinné upozornenia pre spotrebiteľov vzťahujúce sa k výrobku,
- zavádzanie spotrebiteľov deklaráciou, že potravinu neobsahuje konzervačné látky a v skutočnosti bol nameraný obsah kyseliny sorbovej v množstve 127,11 mg/kg, prítomnosť kyseliny mravčej v kvasenej kapuste v Poľska.

Vzorky od slovenských výrobcov nevyhoveli v znakoch

- označenie nečitateľné alebo neúplné,
- prítomnosť konzervačnej látky kyseliny benzoovej v kvasenej kapuste,
- nedodržanie stanoveného pevného podielu v sterilizovanom karfirole.

2.5 Ceny zeleniny

Ceny výrobcov zeleniny v roku 2012 sa u všetkých druhov zvýšili s výnimkou kapusty bielej, kalerábu bez vňate a cibule s vňaťou, kde cena len nepatrne klesla.

Priemerné ročné ceny výrobcov zeleniny

Tabuľka č. 20

Zelenina	2008 (Sk/t)	2008 (€/t)	2009 (€/t)	2010 (€/t)	2011 (€/t)	2012 (€/t)	Index 2012/11
Zeler s vňaťou	13 272	440,55	410,51	458,80	454,27	496,30	109,3
Zeler bez vňate	11 007	365,37	319,05	400,98	400,13	436,20	109,0
Červená repa	5 326	176,79	171,57	182,45	187,63	192,40	102,5
Karotka s vňaťou	13 867	460,30	486,54	542,27	636,14	667,70	105,0
Karotka bez vňate	7 115	236,17	145,59	261,70	266,56	267,40	100,3
Petržlen s vňaťou	13 275	440,65	466,53	598,36	681,96	739,70	108,5
Petržlen bez vňate	13 529	449,08	452,68	523,55	555,02	594,30	107,1
Cibuľa s vňaťou	30 368	1 008,03	1 099,39	1 116,44	1 144,79	1 142,80	99,8
Cibuľa bez vňate	8 372	277,90	249,97	291,43	274,93	285,50	103,8
Dyňa červená	5 821	193,22	198,12	224,56	222,55	251,70	113,1
Uhorky nakladačky	15 153	502,99	463,07	511,32	517,97	581,50	112,3
Uhorky šalátové	22 429	744,51	604,14	623,43	609,28	613,70	100,7
Rajčiaky konzumné	32 936	1 093,27	771,74	817,63	896,85	905,10	100,9
Rajčiaky priemyselné	3 597	119,40	128,78	140,28	154,76	174,20	112,6
Kaleráb s vňaťou	32 151	1 067,22	921,87	1 015,72	978,49	998,30	102,0
Kaleráb bez vňate	5 806	192,72	192,26	201,01	196,31	194,90	99,3
Kel hlávkový	8 018	266,15	243,43	267,78	277,87	318,50	114,6
Karfiol	15 099	501,19	507,16	524,47	547,17	586,20	107,1
Kapusta biela	5 002	166,04	151,10	238,75	230,33	224,40	97,4
Paprika zeleninová	20 738	688,38	693,94	853,99	793,29	793,50	100,0
Šalát hlávkový	39 426	1 308,70	1 293,91	1 288,89	1 236,67	1 263,70	102,2

Prameň: ŠÚ SR

0- neuskutočnený pohyb

prepočítací kurz SK na € je 1 €=30,126 Sk

Ceny výrobcov zeleniny v SR v roku 2012 (€/t)

Tabuľka č. 21

Zelenina	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemer roka
Zeler s vňaťou	-	-	-	-	-	-	480,98	482,97	499,07	497,88	-	-	496,30
Zeler bez vňate	386,00	389,01	417,88	418,54	-	-	-	-	429,03	439,12	440,50	447,09	436,20
Červená repa	198,10	200,99	206,10	205,94	-	-	-	169,19	174,10	180,00	192,82	185,00	192,40
Karotka s vňaťou	-	-	-	-	631,02	637,22	689,77	679,81	-	-	-	-	667,70
Karotka bez vňate	293,98	260,00	243,08	240,69	234,02	-	318,40	309,00	280,00	240,00	236,00	276,00	267,40
Petržlen s vňaťou	-	-	-	-	688,74	693,70	739,97	750,18	777,73	771,09	-	-	739,70
Petržlen bez vňate	519,12	520,85	507,20	488,00	454,09	-	608,94	640,00	680,00	605,00	586,12	589,19	594,30
Cibuľa s vňaťou	-	-	-	-	1 306,51	989,80	999,97	1 002,46	-	-	-	-	1 142,80
Cibuľa bez vňate	303,00	290,00	303,00	205,38	208,70	313,00	324,27	339,24	286,67	262,16	270,00	263,00	285,50
Dyňa červená	-	-	-	-	-	-	288,02	245,14	219,98	-	-	-	251,70
Uhorky nakladačky	-	-	-	-	-	-	603,50	544,80	564,62	-	-	-	581,50
Uhorky šalátové	-	-	-	1 322,74	995,12	499,60	385,83	371,10	436,62	514,47	539,67	-	613,70
Rajčiaky konzumné	-	-	-	1 666,30	1 659,20	959,20	903,70	640,00	674,93	683,46	686,29	-	905,10
Rajčiaky priemyselné	-	-	-	-	-	-	-	154,98	169,30	182,00	170,19	-	174,20
Kaleráb s vňaťou	-	-	1 159,90	1 228,81	1 310,99	932,00	744,75	672,77	663,33	-	-	-	998,30
Kaleráb bez vňate	198,47	199,48	199,89	191,03	-	194,02	193,85	195,01	199,13	202,15	194,00	175,00	194,90
Kel hlávkový	278,03	279,92	-	-	384,72	376,96	341,97	348,06	368,26	340,24	341,57	338,37	318,50
Karfiol	-	-	-	527,42	593,51	582,69	593,81	591,02	594,14	601,44	560,00	545,64	586,20
Kapusta biela	180,00	188,60	205,58	-	230,70	242,31	234,97	219,08	239,27	243,78	218,12	203,33	224,40
Paprika zeleninová	-	-	-	2 701,95	2 646,85	1 212,99	750,41	548,78	559,68	562,29	273,84	-	793,50
Šalát hlávkový	1 204,94	1 289,09	1 341,40	1 299,81	1 028,00	921,00	-	-	1 019,78	1 105,36	1 106,25	1 199,40	1 263,70

-- neuskutočnený pohyb

Prameň: ŠÚ SR

2.6 Zahraničný obchod so zeleninou

2.6.1 Zahraničný obchod SR so všetkými krajinami spolu

Údaje o zahraničnom obchode sú čerpané zo súboru Colnej štatistiky k 1.3.2013 vrátane dopočtov MPRV SR.

Dovoz zeleniny v rok 2012 sa medziročne znížil o 12 777 t (-4,8 %) na 253 209 t. V najväčšom objeme sa doviezla kapusta (21,3 % z celého dovozu), mrkva (156,0 %), melóny (12,7 %), rajčiaky (11,8 %) a cibuľa (10,5 %).

Vývoz zeleniny sa zvýšil o 7 523 t (+26,8 %) na 35 638 t. Najväčší objem vývozu predstavovala zelenina varená, mrazená (35,5 %), rajčiaky (14,7 %), mrkva (14,3 %), a cibuľa (10,3 %).

Záporná hodnota salda zahraničného obchodu klesla o 8,5 % na 217 571 t, resp. o 9,2 % na 127 954 tis. €.

Bilancia zahraničného obchodu SR so zeleninou

(CS 0702 – 0712, 0807)

Tabuľka č. 22

Rok	Údaje v tonách			Údaje v tis. €		
	Vývoz	Dovoz	Rozdiel	Vývoz	Dovoz	Saldo
1999	49 955	65 265	-15 310	23 200	29 634	-6 732
2000	46 827	85 482	-38 655	22 907	31 138	-8 231
2001	44 940	80 767	-35 827	28 845	40 487	-11 642
2002	47 958	95 149	-47 191	28 974	48 591	-19 617
2003	49 601	103 666	-54 065	26 227	47 234	-21 010
2004	42 282	137 695	-95 413	24 258	64 098	-39 840
2005	43 157	148 110	-104 953	32 927	85 231	-52 305
2006	49 932	191 696	-141 764	38 022	117 446	-79 425
2007	48 308	218 716	-170 408	40 749	132 765	-92 017
2008	51 682	248 774	-197 092	41 556	147 006	-105 451
2009	45 198	675 127	-629 929	35 793	143 752	-107 959
*2009	45 198	252 651	-207 453	35 793	143 752	-107 959
2010	56 751	261 884	-205 133	45 101	171 792	-126 691
2011	28 115	265 986	-237 871	24 618	165 480	-140 862
2012	35 638	253 209	-217 571	35 940	163 894	-127 954

Prameň: MPRV SR, ŠÚ SR

* odhad VÚEPP

Najväčší objem zeleniny (19,8 %) sme doviezli z Poľska. Z toho tvorila kapusta s karfiolom a kelom 44,0 %, mrkva 19,5 % a strukoviny 11,7 %. Z Českej republiky sa doviezlo 14,7 %, z toho mrkva tvorila 29,2 %, kapusta s karfiolom a kelom 16,4 %, zelenina varená alebo mrazená (14,4 %) a cibuľa s cesnakom a pórom 13,1 %. Zo Španielska sa doviezlo 11,1 % objemu zeleniny. Z jej objemu 45,5 % tvorili rajčiaky a 23,2 % uhorky. Dovezená zelenina z Nemecka tvorila 9,8 %, z nej tvorila kapusta s karfiolom a kelom 26,0 %, melóny 14,5 %, cibuľa 12,1 % a rajčiaky 11,2 %. Z Maďarska sme priviezli 8,3 % objemu zeleniny tvorenej ostatnou zeleninou čerstvou, chladenou (24,7 %), melónmi (24,6 %), zeleninou mrazenou (18,6 %) a kapustou s karfiolom a kelom (15,8 %).

Z tretích krajín prišlo 8 688 424 t zeleniny, t. j. 3,6 % z celkového dovozu zeleniny. Z toho 24,4 % tvorili melóny (doviezli sa hlavne z Macedónska – 31,2 %, Turecka - 26,5 %,

Brazílie – 13,7 % a z Čiernej Hory – 12,3 %). Rajčiaky tvorili 21,1 % z dovozu zeleniny z tretích krajín a dovezli sa hlavne z Maroka (83,9 %). Cibula predstavovala 16,2 %. Doviezli sme ju najmä z Číny (83,2 %). Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená činila 14,6 % a prišla hlavne z Maroka (29,1 %), Izraela (28,4 %), Macedónska (23,8 %) a z Turecka (14,0 %).

Vývoz zeleniny sa zvýšil o 7 523 t (+26,8 %) na 35 638 t. Podiel 40,4 % vývozu zeleniny smeroval do Maďarska. Tvorila ho zelenina varená alebo mrazená (35,4 %), rajčiaky (24,3 %), mrkva (17,0 %) a cibuľa, cesnak a pór (10,1 %). Druhým významným odberateľom bola Česká republika, kam smerovalo 38,7 % vývozu zeleniny tvorenej hlavne zeleninou varenou alebo mrazenou (27,8 %), uhorkami (16,6 %), mrkvou (14,3 %) a cibuľou (13,5 %).

Vývoz zeleniny do tretích krajín tvoril 440 t (1,2 %) z celkového vývozu čerstvej zeleniny. Najväčší podiel (61,4 %) mala ostatná zelenina čerstvá alebo chladená, smerovala hlavne (99,7 %) do Švajčiarska. Zelenina varená vo vode alebo pare predstavovala 32,3 % vývozu do tretích krajín a vyviezla sa do Chorvátska (81,0 %) a Srbska (14,1 %). Kapusta tvorila 5,4 %, celý objem sa vyviezol do Chorvátska.

Celkový dovoz vybraných druhov zeleniny a výrobkov z nej do SR (t)

Tabuľka č. 23

Položka CS	Zelenina	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
0702 00 00	Rajčiaky	41 246	37 702	31 255	29 875	29 778	99,7
0703 10	Cibuľa	22 308	19 646	24 962	27 901	21 685	77,7
0703 20 00	Cesnak	2 922	2 653	2 027	1 979	2 466	124,6
0703 90 00	Pór	2 562	2 372	2 131	2 300	2 325	101,1
0704 10	Karfiol, brokolica	13 850	12 415	9 516	10 679	11 117	104,1
0704 20 00	Ružičkový kel	756	620	538	651	479	73,6
0704 90 10	Kapusta biela, červená	24 158	27 047	37 886	27 226	29 289	107,6
0705	Šalát hlávkový	5 876	6 335	5 799	5 892	4 561	77,4
0706 10 00	Mrkva	20 755	18 773	18 470	22 508	21 805	96,9
0707 00	Uhorky	15 630	*18 197	18 208	14 616	112 699	771,1
0708	Strukoviny	552	2 634	3 511	2 342	6 671	284,8
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená	22 829	26 369	26 340	27 737	26 053	93,9
0710	Zelenina varená alebo zmrazená	17 555	18 580	24 769	18 501	17 366	93,9
0711	Zelenina dočasne konzervovaná	299	409	418	699	1 103	157,8
0712	Zelenina sušená, drvená alebo v prášku	2 446	2 824	2 388	2 571	1 955	76,0
0807	Melóny	32 593	32 166	29 800	27 741	32 098	115,7
2001	Zelenina v octe	9 127	8 688	8 777	10 218	8 413	82,3
2002	Rajčiaky konzervované inak ako v octe	5 431	5 291	6 724	6 008	5 759	95,9
2004 90	Ostatná zel. konzervovaná inak ako v octe, mrazená	1 975	2 576	2 293	2 660	3 530	132,7
2005	Ostatná zel. konzervovaná inak ako v octe, nemrazená	21 484	19 392	23 542	22 365	20 871	93,3
2006 0010	Konzervovaný zázvor	-	-	28	30	54	180,0
2009 50	Rajčinová šťava	729	559	634	742	623	84,0
2103 20 00	Kečup	7 035	8 383	8 820	8 034	8 372	104,2

Prameň: MPRV SR, ŠÚ SR

* odhad VÚEPP

Z jednotlivých druhov zeleniny sa v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 najvýraznejšie zvýšil dovoz uhoriek (takmer osem krát), strukovín (takmer trojnásobne). Najviac poklesol vývoz ružičkového kelu (-26,4 %), šalátu hlávkového (-22,6 %), zeleniny v prášku (-24,0 %) a cibule (-22,3 %).

Vo vývoze podľa druhov bol zaznamenaný najvyšší nárast u póru (viac ako 23 krát), vyše päťnásobne sa zvýšil vývoz konzervovanej zeleniny a takmer päťnásobne vývoz uhoriek. Ružičkový kel sa nevyviezol, o 69,8 % klesol vývoz kečupu a o 45,2 % vývoz ostatnej zeleniny čerstvej alebo chladenej.

Celkový vývoz vybraných druhov zeleniny a výrobkov z nej zo SR (t)

Tabuľka č. 24

Položka CS	Zelenina	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/11
0702 00 00	Rajčiaky	15 393	11 496	5 712	2 745	5 254	191,4
0703 10	Cibuľa	2 630	2 505	4 690	3 202	3 500	109,3
0703 20 00	Cesnak	242	138	227	210	117	55,7
0703 90 00	Pór	114	123	82	3	71	2 366,7
0704 10	Karfiol, brokolica	1 640	1 431	726	973	923	94,9
0704 20 00	Ružičkový kel	13	1	2	3		0,0
0704 90 10	Kapusta biela, červená	1 718	2 173	1 989	377	886	235,0
0705	Šalát hlávkový	141	220	199	345	237	68,7
0706 10 00	Mrkva	1 580	1 530	2 628	1 044	1 251	119,8
0707 00	Uhorky	1 756	1 975	2 448	535	2 567	479,8
0708	Strukoviny	630	342	1 137	571	727	127,3
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená	7 602	7 191	13 244	4 878	2 672	54,8
0710	Zelenina varená alebo zmrazená	14 556	12 637	21 221	12 152	12 652	104,1
0711	Zelenina dočasne konzervovaná	-	1	11	6	5	83,3
0712	Zelenina sušená, drvená alebo v prášku	167	109	96	184	203	110,3
0807	Melóny	1 774	1 688	1 594	372	436	117,2
2001	Zelenina v octe	4 486	3 648	3 471	2 908	3 402	117,0
2002	Rajčiaky konzervované inak ako v octe	2 665	1 692	2 561	810	1 022	126,2
2004 90	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, mrazená	46	53	225	215	1 141	530,7
2005	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, nemrazená	6 961	6 704	8 194	10 997	9 178	83,5
2006 0010	Konzervovaný zázvor	-	-	-	-	-	
2009 50	Rajčinová šťava	112	87	310	122	-	0,0
2103 20 00	Kečup	2 825	1 620	326	772	233	30,2

Prameň: MPRV SR, ŠÚ SR

Dovoz aj vývoz spracovanej zeleniny v roku 2012 klesol. Dovoz poklesol o 2 459 t (-4,9 %) a dosiahol objem 47 568 t. Vývoz sa znížil o 6 006 t (-28,6 %) na 14 976 t. Záporné saldo sa zvýšilo o 3 547 t (+11,2 %), resp. o 4 938 tis. € (+14,6 %).

V dovoze so spracovanou zeleninou najväčší objem (43,9 %) tvorila ostatná zelenina konzervovaná nie v octe. Dovozy prevládali z Českej republiky (31,2 %), Maďarska (18,9 %)

a Poľska (14,9 %). Zelenina konzervovaná v octe tvorila 17,7 % objemu dovezenej spracovanej zeleniny, prišla hlavne z Českej republiky (42,8 %), Poľska (16,3 %), Nemecka (13,5 %), Maďarska a (po cca 8,8 %).

Ostatná zelenina konzervovaná nie v octe tvorila aj vo vývoze najväčší objem (61,3 %). Smerovala najmä do Českej republiky (80,1 %).

Bilancia zahraničného obchodu SR so spracovanou zeleninou

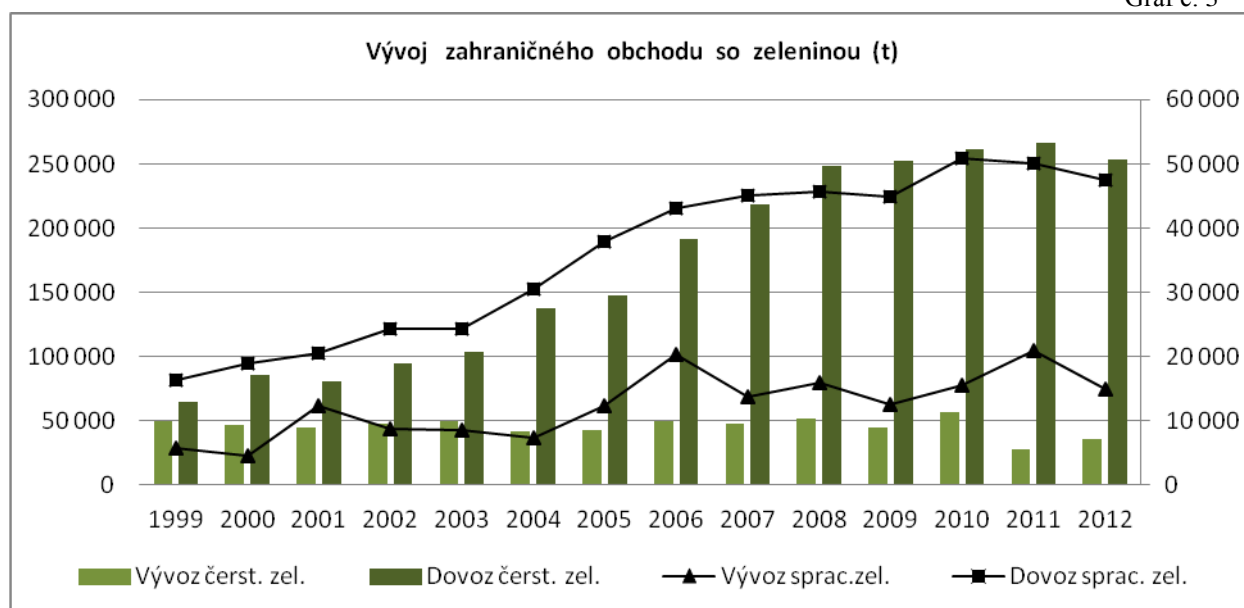
(CS 2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Tabuľka č. 25

Rok	Údaje v tonách			Údaje v tis. €		
	Export	Import	Rozdiel	Export	Import	Saldo
1999	5 744	16 422	-10 678	6 108,2	15 823,3	-9 715,2
2000	4 664	18 898	-14 234	5 018,0	18 629,3	-13 611,4
2001	12 420	20 612	-8 192	10 890,8	20 431,2	-9 540,4
2002	8 862	24 410	-15 548	8 150,9	22 450,2	-14 299,3
2003	8 520	24 404	-15 884	7 064,2	21 924,9	-14 860,7
2004	7 441	30 494	-23 053	5 799,4	29 069,9	-23 270,6
2005	12 420	37 815	-25 395	10 481,6	37 038,5	-26 556,9
2006	20 342	43 182	-22 840	15 591,2	45 004,7	-29 413,5
2007	13 847	45 023	-31 176	15 299,4	46 422,6	-31 123,2
2008	15 890	45 783	-29 893	13 658,1	47 294,2	-33 636,1
2009	12 509	44 888	-32 379	10 788	46 482	-35 694
2010	15 535	50 790	-35 255	12 621	49 644	-37 023
2011	20 982	50 027	-29 045	16 612	50 472	-33 860
2012	14 976	47 568	-32 592	12 733	51 531	-38 798

Prameň: MPRV SR, ŠÚ SR

Graf č. 3

2.6.2 Zahraničný obchod SR s krajinami EÚ

Bilancia zahraničného obchodu SR so zeleninou s EÚ (CS 0702 – 0712, 0807)

Tabuľka č. 26

Rok	Krajiny	Údaje v tonách			Údaje v tis. €		
		Odoslanie	Prijatie	Rozdiel	Odoslanie	Prijatie	Saldo
2003	EÚ-15	1 328	38 368	-37 040	4 075	19 917	-15 842
2004	EÚ-25	29 955	124 123	-94 168	18 920	52 453	-33 534
2005	EÚ-25	41 926	134 108	-92 182	30 351	71 140	-40 788
2006	EÚ-27	49 103	168 733	-119 630	36 161	98 678	-62 517
2007	EÚ-27	47 154	191 754	-144 600	38 621	111 234	-72 613
2008	EÚ-27	49 223	219 088	-169 865	38 970	123 326	-84 356
2009	EÚ-27	44 366	664 982	-620 616	34 181	122 195	-88 014
*2009	EÚ-27	44 366	226 286	-181 920	34 181	122 195	-88 014
2010	EÚ-27	56 214	241 401	-185 187	43 584	153 474	-109 890
2011	EÚ-27	27 470	251 302	-223 832	23 226	152 012	-128 786
2012	EÚ-27	35 198	244 500	-209 302	34 630	153 151	-118 521

Prameň: MPRV SR, ŠÚ SR

* odhad VÚEPP

V zahraničnom obchode s čerstvou a spracovanou zeleninou sú pre SR hlavnými obchodnými partnermi členské krajiny EÚ. V roku 2011 sa 96,5 % čerstvej zeleniny doviezlo z EÚ a 98,8 % vývozu smerovalo do krajín EÚ.

Bilancia zahraničného obchodu SR so spracovanou zeleninou s EÚ (CS 2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Tabuľka č. 27

Rok	Krajiny	Údaje v tonách			Údaje v tis. €		
		Odoslanie	Prijatie	Rozdiel	Odoslanie	Prijatie	Saldo
2003	EÚ-15	185	9 661	-9 476	149	8 507	-8 358
2004	EÚ-25	7 412	29 352	-21 940	5 760	28 073	-22 313
2005	EÚ-25	12 342	36 668	-24 326	10 390	35 554	-25 164
2006	EÚ-27	19 495	42 123	-22 628	14 345	43 459	-29 114
2007	EÚ-27	12 432	43 713	-31 281	13 792	44 843	-31 051
2008	EÚ-27	15 209	44 339	-29 130	12 996	45 984	-32 988
2009	EÚ-27	12 202	43 560	-31 358	10 491	45 027	-34 536
2010	EÚ-27	14 852	48 017	-33 165	12 010	47 451	-35 441
2011	EÚ-27	20 561	46 892	-26 331	16 163	47 587	-31 424
2012	EÚ-27	14 920	45 457	-30 537	12 565	49 303	-36 738

Prameň: MPRV SR, ŠÚ SR

Prijatie spracovanej zeleniny z krajín EÚ tvorilo 95,6 % z celkového dovozu spracovanej zeleniny a odoslanie 99,6 % z jej celkového vývozu.

Prílohy

Výber z colného sadzovníka EÚ platný pre rok 2013

Položka CS	Názov tovaru	Zmluvné colné sadzby (%)
0702 00 00	Rajčiaky čerstvé alebo chladené	(⁴)
0703	Cibuľa, šalotka, cesnak, pór a iná cesnak. zel.	
	Cibuľa:	
0703 10 11	sadzačka	9,6
0703 10 19	ostatná	9,6
0703 10 90	šalotka	9,6
0703 20 00	Cesnak	9,6 + 120 €/100 kg/net (¹)
0703 90 00	Pór a iná cesnak. zel.	10,4
0704	Kapusta, karfiol, kel kučer., kaleráb a podobné jedlé plody	
0704 10 00	Karfiol a brokolica	(¹)
0704 20 00	Ružičkový kel	12
0704 90	Ostatné	
0704 90 10	Kapusta biela a červená	12 MIN 0,4 €/100 kg/net
0704 90 90	Ostatné	12
0705	Hlávkový šalát a čakanka	
0705 11 00	Hlávkový šalát obyčajný:	(²)
0705 19 00	Ostatné	10,4
0705 21 00	Čakanka šalátová	10,4
0705 29 00	Ostatná	10,4
0706	Mrkva, okrúhlica, šalátová repa, kozia brada, hľuzový zeler, red'kev	
0706 10 00	Mrkva a repy	13,6 (³)
0706 90	Ostatné	
0706 90 10	Hľuzový zeler	(⁴)
0706 90 30	Chren	12
0706 90 90	Ostatné	13,6

dokončenie prílohy č. 1

Položka CS	Názov tovaru	Zmluvné colné sadzby (%)
0707 00	Uhorky a nakladačky	
0707 00 05	Uhorky šalátové	(⁵)
0707 00 90	Nakladačky	12,8
0708	Strukoviny, tiež vylúpané, čerstvé alebo chladené	
0708 10 00	Hrach	(⁶)
0708 20 00	Fazuľa	(¹)
0708 90 00	Ostatné strukoviny	11,2
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená	
0709 20 00	Špargľa	10,2
0709 30 00	Baklažán ¹	12,8
0709 40 00	Zeler iný ako hľuzový	12,8
0709 70 00	Špenát	10,4
0807	Melóny a papáje	
08071100-1900	Melóny	8,8
8072000	Papáje ¹⁹	bez cla

Prameň: Colný sadzobník pre rok 2013: Nariadenie Komisie (ES) č. 927/2012

(1) — Od 1. januára do 31. mája: 8.

— Od 1. júna do 31. augusta: 13,6.

— Od 1. septembra do 31. decembra: 8.

(2) — Od 1. januára do 30. júna: 10,4 MIN 1,6 €/100 kg/net

— Od 1. júla do 30. septembra: 13,6 MIN 1,6 €/100 kg/net.

— Od 1. októbra do 31. decembra: 10,4 MIN 1,6 €/100 kg/net.

(3) Colná kvóta WTO: pozri prílohu 7.

(4) Tovar uvedený v tejto podpoložke musí spĺňať podmienky ustanovené v príslušných ustanoveniach Spoločenstva [pozri články 291 až 300 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93]

(5) Pozri prílohu 2

(6) — Od 1. januára do 31. mája: 8.

— Od 1. júna do 31. augusta: 13,6.

— Od 1. septembra do 31. decembra: 8.

(7) — Od 1. januára do 30. júna: 10,4 MIN 1,6 €/100 kg/net.

— Od 1. júla do 30. septembra: 13,6 MIN 1,6 €/100 kg/net.

— Od 1. októbra do 31. decembra: 10,4 MIN 1,6 €/100 kg/net.

Produkcia zeleniny v EÚ (mil. t)

Krajiny	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Odhad 2012
EÚ-15	53,7	52,5	50,2	50,5	49,1	49,0	48,3	49,5	48,5
EÚ-12	13,5	12,1	12,5	11,9	12,5	12,8	12,2	12,5	12,0
EÚ-27	67,2	64,6	62,7	62,4	61,6	61,8	60,2	62,0	60,5

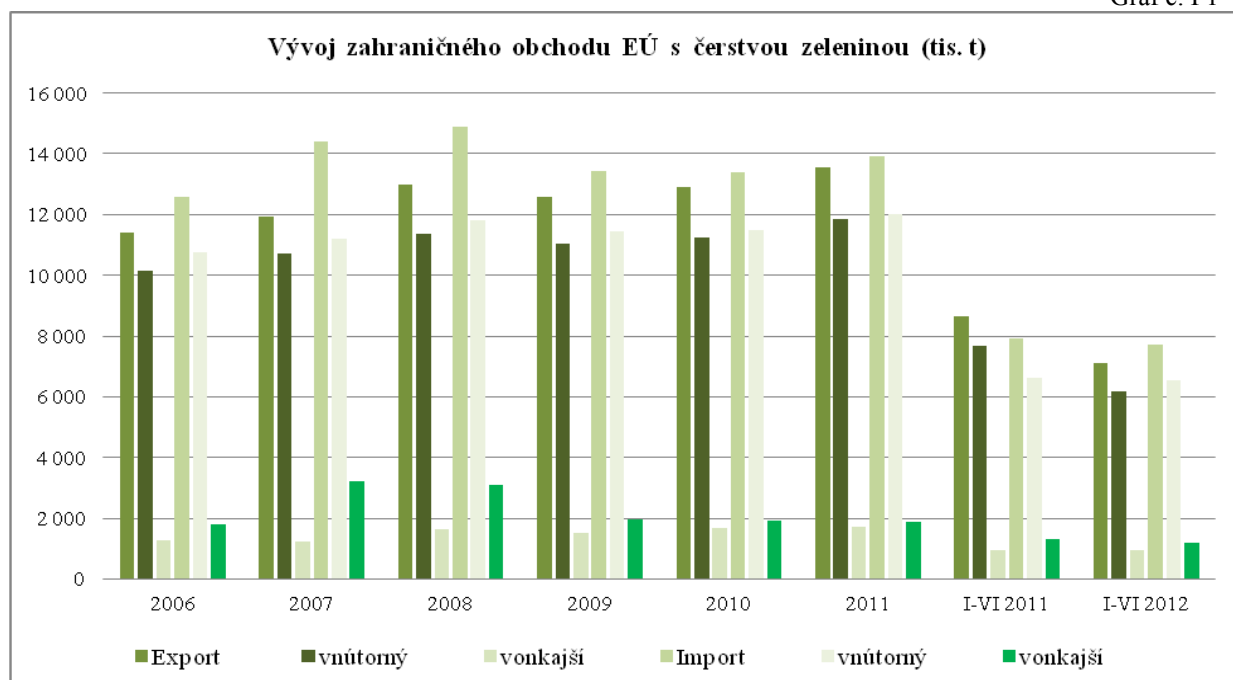
Prameň: Rynek owoców i warzyw, november 2012

Obchod EÚ s čerstvou zeleninou (tis. t)

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	I-VI 2011	I-VI 2012
Export	11 422	11 935	12 993	12 575	12 914	13 572	8 640	7 100
vnútorný	10 165	10 700	11 357	11 059	11 241	11 835	7 685	6 162
vonkajší	1 257	1 235	1 636	1 516	1 673	1 737	955	938
Hlavní exportéri								
Španielsko	3 506	3 209	3 427	3 448	3 378	3 845	2 425	2 381
Holandsko	3 209	3 522	3 783	3 602	3 894	3 908	1 957	1 829
Francúzsko	1 001	899	1 026	1 059	960	1 076	494	491
Import	12 567	14 415	14 893	13 440	13 394	13 918	7 940	7 716
vnútorný	10 774	11 207	11 791	11 465	11 483	12 034	6 621	6 538
vonkajší	1 793	3 208	3 102	1 975	1 911	1 884	1 319	1 178
Hlavní importéri								
Nemecko	3 055	3 077	3 193	3 086	3 117	3 349	1 871	1 744
Veľká Británia	1 644	1 984	1 763	1 617	1 610	1 650	1 107	852
Holandsko	902	1 006	906	643	616	976	576	558

Prameň: Rynek owoców i warzyw, december 2012

Graf č. P1

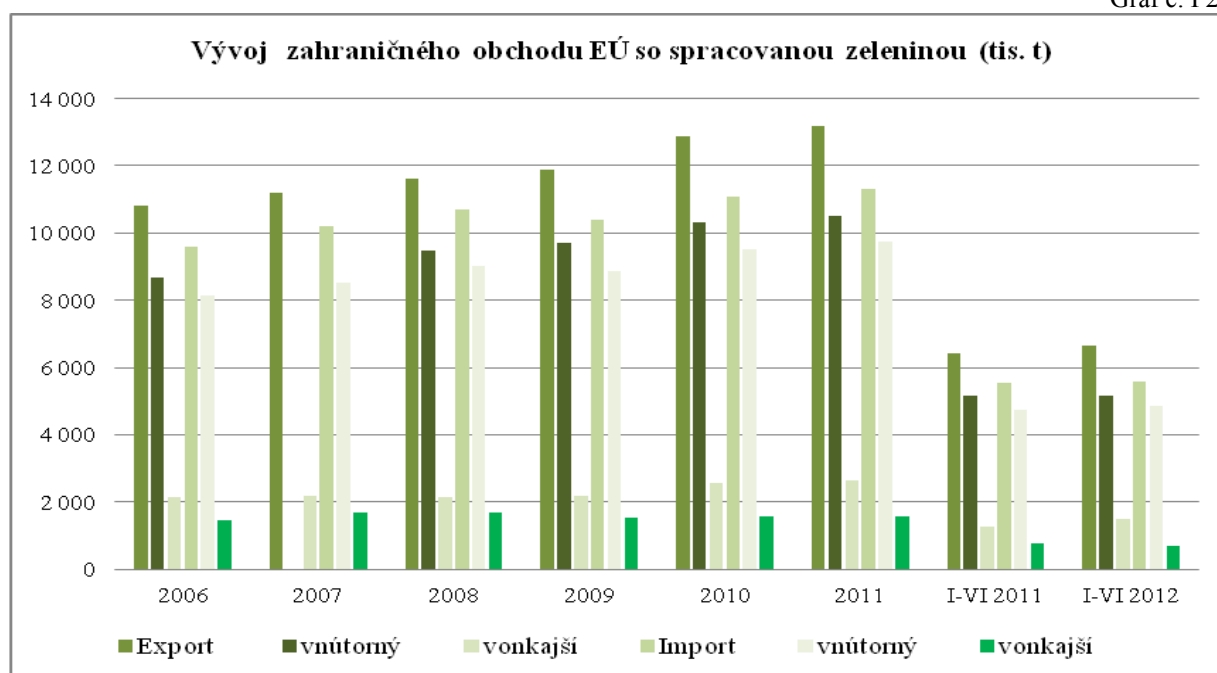
Prameň: Rynek owoców i warzyw, december 2012

Obchod EÚ so spracovanou zeleninou (tis. t)

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	I-VI 2011	I-VI 2012
Export	10 805	11 186	11 614	11 885	12 868	13 165	6 408	6 655
vnútorný	8 677	8 997	9 486	9 717	10 311	10 508	5 155	5 162
vonkajší	2 129	2 189	2 128	2 168	2 557	2 657	1 253	1 493
Import	9 574	10 191	10 704	10 405	11 075	11 324	5 530	5 568
vnútorný	8 123	8 509	9 008	8 863	9 504	9 748	4 759	4 863
vonkajší	1 451	1 682	1 696	1 542	1 571	1 576	771	705

Prameň: Rynek owoców i warzyw, december 2012

Graf č. P2

Prameň: Rynek owoców i warzyw, december 2012

Obchod EÚ s vybranými výrobkami zo zeleniny (tis. t)

EU Trade with Selected Vegetable Products

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	I-IV 2011	I-IV 2012
Mrazená zelenina	2 472	2 584	2 428	2 535	2 631	1 307	1 324
vnútorný import	2 143	2 285	2 202	2 257	2 325	1 136	1 207
vonkajší import	329	299	226	278	306	171	117
Nakladaná zelenina	563	569	594	566	553	254	258
vnútorný import	280	273	303	333	348	162	165
vonkajší import	283	296	291	233	205	92	93
Konzervy	2 431	2 649	2 428	2 562	2 567	1 259	1 227
vnútorný import	905	2 116	1 960	2 103	2 090	1 032	1 026
vonkajší import	526	533	468	459	477	227	201
Sušená zelenina	300	324	293	327	305	156	153
vnútorný import	180	197	186	210	188	98	97
vonkajší import	120	127	107	117	117	58	56
Spracované rajčiaky	1 840	1 869	1 831	1 900	2 009	971	961
vnútorný import	1 600	1 584	1 528	1 568	1 682	823	796
vonkajší import	240	285	303	332	327	148	165

Prameň: Rynek owoców i warzyw, december 2012

Prehľad právnych predpisov vypracovaných Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR uverejnených v Zbierke zákonov SR za rok 2012 k 31.12.2012

- **405/2011 Z. z.** zákon z 21. októbra 2011 o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov
- **99/2012 Z. z.** - Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o hlbokozmrazených potravinách
- **186/2012 Z. z.** - Nariadenie vlády Slovenskej republiky o prehodnocovaní autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín
- **219/2012 Z. z.** - Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 50/2007 Z. z. o registrácii odrôd pestovaných rastlín v znení neskorších predpisov
- **228/2012 Z. z.** - Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o vydaní výnosu z 3. augusta 2012 č. 571/2012-100, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky z 5. mája 2011 č. 536/2011-100 o podrobnostiach pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a pri rozvoji vidieka (oznámenie č. 144/2011 Z. z.) v znení výnosu z 25. októbra 2011 č. 917/2011-100 (oznámenie č. 374/2011 Z. z.)
- **229/2012 Z. z.** - Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o vydaní výnosu z 3. augusta 2012 č. 570/2012-100 o podrobnostiach pri poskytovaní podpory vo forme pôžičky
- **359/2012 Z. z.** - Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o vydaní výnosu, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky z 5. mája 2011 č. 536/2011-100 o podrobnostiach pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a pri rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov
- **369/2012 Z. z.** - Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 488/2010 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 495/2011 Z. z.

Prehľad právnych predpisov vypracovaných Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR uverejnených v Zbierke zákonov SR za rok 2013 k 28. 5. 2013

- **33/2013 Z. z.** - Zákon o podpore poľnohospodárskej prvovýroby v roku 2013
- **117/2013 Z. z.** - Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 485/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípravkoch na ochranu rastlín

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva

Zelenina - Situačná a výhľadová správa k 31.1.2012

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Trenčianska 55, 824 80 Bratislava

pod gesciou: Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava

Autor: Ing. Eva Meravá
e-mail: eva.merava@vuepp.sk
tel.: +421 2 58243 350

Predkladaná verzia vychádza len v elektronickej verzii a je dostupná na adrese www.vuepp.sk

©VÚEPP Bratislava, 2013-07-03
ISSN 1338-8010